

ఆంధ్రమిత్రం

308353

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును.

VOL. I.
సంపుటము ౧

చెన్న పట్టణము 1914 సం॥ డిసెంబరు నెల 19 వ తేది శనివారము
ఆ సందశామ సంవత్సర పుష్య శుద్ధ ద్వి తీయ ౨.

No. 244
సంచిక ౨౪౪



అమృతాంజనము

అన్ని నొప్పులకు పరమామృతము

ప్రతివారము వేలకు వేలు విక్రయము.

సీసా 1-కి 0-8-0 అణాలు మాత్రమే

తలనొప్పుల మాన్పును. వాయువుపోట్ల బాపును.

పార్శ్వపునెప్పుల కారణాలును. పోట్లపోగొట్టును

వనమూలికలచే హిందూదేశముందు

తయారుచేయబడు మంచిమందు.

మహానగలిగియుండును.

దీనిని విదేశములలోకూడ వాడుచున్నారు.

తంజావూరులో తూర్పుగోన పాశుపత గణగడ

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోర్డ్ బొంబాయి. తేక, 6, 7 తంజావూరు, వార్డు టవున్. మద్రాసు.

అత్తల ఆర్థాటమున కోర్వని కోడండ ప్రలాపము.

1914 సం॥ డిసెంబరు 31 తేది లోపల అర్థవా
పంపువారి కుచితము.

మేమిదివఱలో నైపుస్తకమును ప్రతిబుట్టుంబము
నందు నుండునటుల పంచివేట్టుటకై ఒక్క అణా తపాల
బిళ్లను పంపువారి కుచితముగా పంపుదుమని ప్రయత్నించి
యుంటిమి. వీరసాదలకు కష్టమైయుండుటచేత అర్థవా
బిళ్లను పంపువారికి ఈడిసెంబరు 31 తేదీవఱకు ఉచితము
గా పంపుదును. ఈతరుణమునుగృహచేయకును. బిళ్ల
పియా నుద్దచరిత్రమునకై డిసెంబరు 31 లోపుగ పేరును
రిజిస్టరుచేసికొనువానికి ఒక్కొక్క భాగము తపాలబిళ్ల
తో 0-10-0 కు పంపుదును. ఇది మూడు భాగములుగలది.
కోడండ ప్రలాపముతోడ యుద్దచరిత్ర ప్రకటనను, ఆర్థు
కార్డును పంపగలము.

చిరునామా:— న్యూసీయరు వాచ్ కంపెనీ.

పోస్టుబాక్సు 167, మదరాస్

నల్లభీమ పాకశాస్త్రము.

ఇయ్యది డాక్టరు యాఫ్. టి. యస్. టి. గోపాలయ్య
గారిచే చేపనాగరి భాషనుండి తిరుమాచేయబడినది. 3 భాగ
ములు కలవు. 1 భాగమునందు ఆ నేకవిధములైన అన్నములు,
చిత్రాన్నములు, చేయకై మముగలవి. 2 భాగముందు ఊరగా
యలు పచ్చళ్లు కోశింబిలెలు ఇంకను భోజనమునకు కావలసిన
ఆనేకపాకములు గలవు. భాగమునందు పిండివంటలుచేయు
క్రమముగలదు. వేయెల్ల శివల్ పాకమునకు కావలసిన యా
వస్తువులను ప్రతియింట నుండవలసినది.

240 పేజీలగ్రంథము. క్యాలికోలైండు ప్రతి 1-కి ధర
1-8-0; పోస్టు ఖర్చులసహా 1-11-0. పక్షియందు
వేయిన్నొక్కడినంటు చెప్పిన ప్రస్తావనకే పడతియొక్క
విసోద కథలు.

240 పేజీలు. మొలకాగితములు, క్యాలికోలైండు
ప్రతి 1కి ధర 1-4-0; పి. టి. ఖర్చుతో 1-8-0. రెండు ప్రతులు
పోస్టుఖర్చులతో 3-0-0. మావిలాసము:—

మధురవాణి పుస్తకాలయము,

25, నమ్యూర్యారు వీధి, మద్రాసు.

MESMERISED TALISMAN.

నంజీవరక్ష

దీనిప్రభావమత్యద్భుతము. త్వరపడును.

1 సంజీవివల రూ 1-8-0 అ మాత్రమే పోస్టేజితోసహా.

యీ రక్షయొక్క ప్రభావమునుగూర్చి అనేకులు మాకు
మంచి అభిప్రాయములను పంపియున్నారు. వానిలో ముఖ్య
మయిన అభిప్రాయము. డాక్టరు ఎమ్. ఎస్. కాశ్మీ పి. వి.
డి. గారి అభిప్రాయము.

"Yur Sanjeevi is found to be of great use to me. Its
effect in my case is indeed magical. Now I am success-
ful in things in which I am very unfortunate and I am
recommending it to all my friends"

Yours faithfully,

(Sd) Dr. M. N. Sastri A. V. D.
Manager, N. R. S. Ayurvedic Dispensary,
Kamalapuram (Cadapa Dt.)

Apply at once to:—

P. Raghava Janardhana Rao,

Mesmerist, ONGOLE.

పి. రాఘవజనార్దనరావు.

మెస్మరిస్టు, ఒంగోలు.

కస్తూరి.

విష భ్యంగములకు, కలరాకు, సందికి, బాలింతకోగములకు,
వారములకు. చిక్క బిడ్డల జబ్బులకు పుష్టికి కస్తూరి యుపయోగ
మైన మందని సర్వత్ర తెలిసియున్నది. కాని కస్తూరి బంగారము
1 న్ను రియసుగుటచేతను నవసర సమయములందు దొరకుట
కు స్తరము. మా డిపోయింటలి కస్తూరియందు దిశర పదార్థము
లేవియును కేర్పబడవు. ఇంతవరకు మాతావు నుండి కొనిన
వారల కివిషయము తెలిసియున్నది. కొనని వారికాసారి
పరీక్షించిన నిజము తెలియగలదు. అట్లు చేయుటవలన కలిగి
కస్తూరిని గొని మోసపోవు. తులం 1-కి రూ. 80-0-0.

ఆదిపచ్చికాన లేక జున్ను

తులం 1కి రూ. 3-4-0

గోరోజనము

తులం 1కి రూ. 5-8-0

దంతచూరము

డబ్బీ 1-కి 0-2-0. 12-కి రూ. 1-2-0

ఈ దంతచూర

ముతో పండ్లు త్రో

ముటవలన చిగుళ్లు

గట్టిపడును. చిగుళ్ళ

నుండి రక్తము స్ర

వించకుండును. నో

టిదుర్గంధము లేక

యుండును. పండ్లు

ముత్యముల వలె

తెల్లగా నుండును.



అనేకులవల్ల ప్రతిరోజు వాడబడు చున్నది. సర్వ

సామాన్యముగ వాడుటకు దగియున్నది.

అమృతాంజనము డిపో, నెం. 109, ఫోర్డ్ బొంబాయి.

6-7 తంజావూరు, వార్డు టవున్. మద్రాసు.

శృంగార నైషధము.

దీనికి మూలము 'నైషధం విద్యవౌషధమ్' అను శ్రీహర్షని సంస్కృత నైషధము. దీనికి కర్తయో కవి
సామ్యభాషామండలి శ్రీ నాథుడు. ఆ నైషధమునకు నిది చక్కని తెనుగు. తెనుగు మాత్రమే కాదు; (మూలమందలి)
రసంబు పోషించియు, నలంకారంబు భూషించియు, 'సాచిత్యం బాదరించియు, నసాచిత్యంబు పరిహరించియు'
నన్నట్లు దారి కిది చొక్కపు మెలుగు. శ్రీ హర్షని నైషధమునకు శ్రీ నాథుని తెనుగు శృంగారముగుటచే నిది 'శృం
గార నైషధమయ్యెను. కవిచక్రవర్తి లిద్దటి కవిత్వామృతరసములును గలసి, వెలసియున్న యీ కావ్యరత్నమందలి
రసభావ పుష్టియు, అర్థవమత్సృతియు, వర్ణనావైచిత్ర్యమును ఆసద్భిక్షములు. వ్రాతప్రతులను బరిశీలించి వెక్కు
దోషములను నవరించి యొక్కొక్క పద్యమునకును గద్యమునకును టిక, తాత్పర్యము, ఉదాహరణము, వ్యాకర
ణము, నిఘంటువు మొదలుగా నందందు కలయునని యెల్ల వ్రాయబడి యున్నది. చేతి కిమిడిక గానన్న చిన్ననైజా,
మేలికాగితములు సాగ నైన పటములు, మంచి కాలితోవైండు, దీనికి గలవు.

తెల అంచెహాలినా య్య. 3-8-0.

వలయువారలు:—

ఆర్. వేంకటేశ్వర్ అన్డ్ కంపెనీ.

ఆనందా ముద్రాలయము, బ్రాహ్మ్య, మదరాస్.

ఆయుర్వేదాశ్రమ గ్రంథమాల.

అర్ధ-వ్రతకాశము.

సప్తమ గుచ్ఛము.

అరఖులను బోధించు చికిత్సాగ్రంథము.

ఇది ఆతిసులభమగు రీతిని ప్రతిమూలికనుండియు ఆరంభమవలయు నుపాయములను ఆయరఖులచే రోగసామాన్యమును నివరింపజేయు పద్ధతులను, దేశపు నుంచి వైద్యగ్రంథము. ఇందు బోధితములైన అరఖులు సామాన్య వైద్యము గూడ కీముటకు తగియున్నది. ఇందు ఆయుర్వేద గ్రంథములయందు లేరొనబడిన మూలికల గాక యానాని వైద్యమునకు వంబంధించిన మూలికలు గూడ గ్రహించబడి, ఆయుర్వేద పద్ధతులతో వాని గుణములు వివరింపబడినది.

ఆయుర్వేదజ్ఞులగు వారికిని, తదితరులగు కేవలనుభవముగల పల్లెటూరి వైద్యులకును గూడ నిది మిగుల నుపయుక్తముగ నుండునని తలచి, యాంధ్రులకు సహకారమునకును దీనికి సరళముగు నొక వ్యాఖ్యను గూడ ప్రాసీ ప్రచురించినాడను.

ఇందలి విషయముల ప్రాధాన్యతచూచిన పీడప రెలియగలదు.

వెల రూ. 2-0-0.

- | | | | |
|--------------------|-----------|----------------------|---------------------------------------|
| 1. మాధవనిదానము. | రూ. 3-0-0 | 6. వస్త్రీకర్మము. | రూ. 0-4-0 |
| 2. పథ్యాపద్యము. | " 1-0-0 | 7. ఆయుర్వేదచరిత్రము. | " 0-4-0 |
| 3. ఆయుర్వేదపరిభాష. | " 1-8-0 | 8. భేషజ. కల్పము. | " 1-0-0 |
| 4. ఆగస్త్యవైద్యము. | " 0-4-0 | 9. చరకసంహిత. | ఇవి ఆయుర్వేదము 1915 |
| 5. శిష్యశిలము. | " 0-4-0 | 10. సుశ్రుత సంహిత. | వస్త్రీకర్మము మొదటి భాగమున వెలువడును. |

పోస్టేజి వేరుగా నియ్యవలయును.

ప్రాంతాభివృద్ధి:—
12, తంబు శెట్టి వీధి, వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యులు. ఏ.వి.యస్. ఏ.యం.బి
156, బ్రాహ్మణ్య. 55, ఆచార్యుల వీధి,
ఆయుర్వేదాశ్రమం - జి. టి. మదరాస్.

మాతాశ్మిత చందాదారులకు మాధవనిదానము తప్ప మిగత గ్రంథములన్నియు రూపాయకి నాలుగంటా తప్పింపి యివ్వబడును.

క్యాలండరు. 1915 క్యాలండరు.

యద్ధ విషయములను దెలుపుచు చిత్రముగ నుండును. *
కాగితముల ఇబ్బందివలన కొద్దిప్రతులుమాత్రమే ముద్రింపబడుచున్నవి.
అమృతాంజనం దిహిహారి మానురూపముల మందులను కొనిన వారలకు దుచితము.
ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.
వెంటనే పత్రాస్తులు పంపుకొనవలయును.

అమృతాంజనము
అన్ని నొప్పులకు సిద్ధపదము. *
చక్కని డబ్బీతో 1-8-0 సీసా 1-కి 0-8-0 డజను 1-3 రూ. 5-4-0

మోహినీ తైలం	తామరతైలం	పండ్లపొడి
5 తులముల నూనెగల సీసా 1-3 0-12-0	వెల డబ్బీ 1-3 0-6-0 డజను 1-కి 3-8-0	డబ్బీ 1-3 0-2-0 డజను 1-కి 1-2-0

వి. పి. బర్మణ్య ప్రత్యేకము. అన్ని నొప్పుల చికిత్సయందును. ముం. కేటాగు ఉచితముగ పంపబడును.

అమృతాంజనము దిహిహారి మానురూపముల మందులను కొనిన వారలకు దుచితము.
ఇతరులకు వి. పి. సహా 0-0. 10-కి వి. పి. సహా 1-8-0.
వెంటనే పత్రాస్తులు పంపుకొనవలయును.

10, ప్రేరిపోర్టు, ఛార్జ్, బొంబాయి. ము. 6-7 తంబు శెట్టి వీధి, మదరాసు.

* అమృతాంజనము ప్రాచ్యులైతే మూలికల సంస్కృతిచే ముగియబడినదిగా నున్నందున దీనిని చేయబడిన లోక ప్రఖ్యాతిని నుండు. ఇక్కడ దీనిని తయారుచేయు కొత్తమందుగాను, కడపలొక్కడగా చేయబడుచున్నది నాచుకలో చుండి మెప్పును బొందిన విశ్వామృతము. చక్కములైన రాచిన లోకలోకి వ్యాపించి లోకలో నొప్పులు సయితము కేగిలవు. ప్రతివారము వలకు మేలు కల్గయ్యును.

కుక్కునష్టము

గుణమీయనిచో
సాము తిరుగ నియబడును.
100 మూతలు గల సీసా రూ. 2-0-0.
సోప్టుభిర్లు వగయిరా ప్రత్యేకము.
సమృద్ధిమయన మందులు యింకను కలవు.
కేటాగు ఉచితముగ పంపబడును.
టవర్ ఆండ్ కో.,
(1-12-14) ఏలూరు, కృష్ణాజిల్లా.

శ్రీమదాంధ్రబ్రహ్మండపురాణము.

[పద్య కావ్యము.]
వ్యాసమహర్షి విరచితములగు పదునెనిమిది పురాణములలో నిదియొకటి. ప్రపంచమెట్లు పుట్టిందో ఏయేసమయముల నెట్టి పరిణామముల బొందినో మనుజులస్థితి మొదట నెట్లుండో కలభేదములేకలిగి? ధర్మము లేప్పుడెట్లు మార్పునొందో? ఆచారవ్యవహారము లేట్లుమాత్రో? ఈ మొదలగు విషయములన్నియు యందు స్పష్టముగ వివరింపబడియున్నవి. పరశురామచరిత్రము, సగరచక్రవర్తి మొదలగువారి చరిత్రము లిందు జక్కగ వర్ణితములు. ఇక్కాలపురాణ. బుద్ధిబలముచే బ్రహ్మచర్యములు ముందెట్లుండెనని యూహించి స్థిరపఱచిన విషయము లిందనేకములు వివరింపబడియున్నవి. గొప్పవారి గ్రంథమువై మంచితభిప్రాయము నిచ్చియున్నది. శైలిమిగుల సులభము. మంచికాగితములవై ముద్రింపబడి నందు క్యాబికో టైండుచేయించబడియున్నది. 900 పుటలు వెల 4-0-0 ఆర్యులై ప్రతి 5-0-0 కర్వులు జేతే. కలయువారి చిరునామాకు వ్రాయవచ్చును.
(4-12-14.) జనమంచి శేషాద్రిశర్మ,
తెలుగుపండితుడు, మున్సిసిపల్ హెడ్క్వార్టర్లు, కడప.

బేగం సాహి స్టాప్.

ఈనూతన గోమ సంహారి ఒకతూరి ఉపయోగించుట వలన దేహమందలి యే భాగమునయుండు గోమ శును చెడుపులేక శుభము గాను యెటువంటి మచ్చలులేకయును బాధలేక యెరుగు వికర్మించును. చర్మముయొక్క స్వభావమైన రంగును కాంతిని పోగొట్టక చేయు (సోప్) ఇది ఒక రే.
వెల 3 బిల్లులు డబ్బీ 1కి రూ. 1-0-0 వి. పి. భర్త 4 అణాలు 3 పెట్టెలు రూ. 2-10-0 తపాలాకర్చు 0-6-0
వలయువారు:—ఆర్. వి. పండిట్ అంబు కంపెనీ
వెం 6 బందరువీధి మదరాసు.

శ్రీకాళహస్తిమాహాత్మ్యము.

రెండవకూర్పు.
శ్రుతిమలిమైన యాంధ్రకవి భూగటి పల్కుల కెల్లు గల్గెనీ, యశులిత మాధురీ మహిమ" యని శ్రీకృష్ణదేవరాయలచే వ్రాఘింపబడినది. ఇప్పుడు రెండవకూర్పు చక్కగ నవరించి నెద్దయమలలో ఆంధ్రభాషాత్మిక రామాయణమును శుభద్రావిడయ నుటకమునలే ముద్రింపబడినది. ఆంధ్రభాషాత్మిక రామాయణము శ్లోకద్వలగు బ్ర. శ్రీ. వానిలికొలను శుభ్యరావుగారు వ్రాసిన తీకయు దీనికి జేర్చబడినది. ఇందు శ్రీ కాళహస్తిస్తోత్రమునకును గలదు.
ఈనూతన కాళహస్తి వెల 1-0-0 శ్రీకృష్ణానికి 1-4-0
అటు ప్రతులొక్కసారి కొనుపానికి 1-0-0 ను 2-4-0 వంతున ప్రోత్సహింపబడును. కలసిగవారు.
శ్రీరామజయమందిరము.
తెనుకల్లెక్కోటి, మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

బల్లారి సరస్వినోదిని సభవారు

డిసెంబరు 19 న శనివారం రాత్రి 9-30 గంటలకు

ప్రహారనాటకమును

డిసెంబరు 20 తేదీ ఆదివారం సాయంత్రం 5 గంటలకు

సారంగధరనాటకమును

తాతా మల్టియప్లెక్స్ లో చెంగబజారు హాలులో వాడుకనబడు బార్ని తియ్యకలలు హాలులో ప్రదర్శించెదరు.

టవున్ హాలులో శ్రీలక్ష్మ ప్రత్యేకముగా కున్నలమీ దశ స్థలము లేర్పరచబడును.

ఎల్కె ట్రిక్ దీపములు పంకాలు ఆమర్చబడును.

ట్రీట్లధరలు మామూలు ప్రకారమేను.

రావుబహదరు సి.హెచ్. గౌడు బి. మాధవరావు ప్రెసిడెంట్లు.

ఆఫీసు: నెం. 215 గోవిందపునాయనివిధిలోనుండు శ్రీ కన్యకాపరమేశ్వరీ ధర్మశత్రము.

స్థానిక వార్తలు

కాలమానస్థితి:—నిన్నుండిన శీత 86 మాత్రలు, అధికావస్థ 74 మాత్రలు.

వై. ఎమ్. సి. ఏ. శేతు సాయంకాలము 6-30 గంటలకు సభాభవనమున నీనీహాప్రదర్శనవిశేషము గావించు బడును.

చెన్నపురి వర్తకసమాజము:—ప్రతిసంవత్సర కఫ యానెల 22-వ తేదీ మంగళవారము సాయంకాలము 4-30 గంటలకు సమావేశమగును.

దీపములవేళ:—శేడు, శేతు సాయంకాలము 6-15 గంటలకును, ఎల్లుండి 6-16 గంటలకుదీపములు వెలిగించ వలయును.

సోమవారము 21 వ తేదీ సాయంకాలము 4-30 గంటలు:—గవర్న మెంటు హాలులో శ్రీలక్ష్మ దీపావార సమావేశమగుదురు.

లేడీస్ డిపో మీటింగు:—21-వ తేదీ సోమ వారము సాయంకాలము 4-30 గంటల కీ సమావేశము "గవర్న మెంటు హాలులో జరుగును.

సరసమోహనసభ:—శేడురాత్రి 9-30 గంటలకు శివభక్తాచార్యుల యొద్ద రాయలగిరిలోని తిరుగున సారంగధర నాటకము ప్రదర్శించబడును.

మురగిగాన సభ:—రేపాదివారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు బార్ని తియ్యకలలు హాలులో మొదలవీధి నెం 24 రు ధర్మగృహమును సంగీత కాలక్షేపము జరుగును భవను వీణవాయింపున, మాతరు జయ పాటపాడ ను.

ఎస్. ఎస్. శాల:—బార్ని తియ్యకలలు తంబునెట్టివీధి నెం 822 రు గృహముందు రేపాదివారము సాయంకాలము 4-15 గంటలకు శ్రీమతి సి. సర్వస్వతీభాయి "నందనా చరిత్రమును" ప్రసంగించి హరికథా కాలక్షేపము చేయును.

శనివారము 26 వ తేదీ, సాయంకాలము 4-30 గంటలు:—శ్రీవెల్లండు పుష్పపుగారు హాయిందన పరిశ్రామిక మహాసభకు వేర్పడుదు. శ్రీప్రభుగారు గవర్న మెంటు హాలులో బిడ్డలకు శ్రీమనుమిడు గావించెదరు.

ఆర్యబాల విద్యానాటక సంఘము:—శేడు సాయంకాలము 5 గంటలకు తంబునెట్టివీధి యందలి యార్య పాఠశాలలో నీ సంఘమువారు సమావేశమై ప్రారంభ సభ గావించును. గౌ. రావుబహదూర్ బి. ఎన్. శర్మ, బి. ఏ., బి. ఎల్. గార్లగౌరవాధి పత్యమువహించును.

సోమవారము 28 - వ తేదీ, సాయంకాలము 4 గంటలు శ్రీప్రభుధంపతులు రాణిలోటుయందు చెన్నపట్టణపు

దక్షిణ హిందూదేశ వ్యాపారుల సంఘమువారి యాజమాన్యము క్రింద, జరగు ప్రతిసంవత్సర క్రిందావినోదములను సంతమ సంకల్పించెదరు.

రాష్ట్రము సమాకార మహాసభ:—తిరువల్లి క్లబ్బిలో జరిగిన సమాకార సంఘముయొక్క నెం 1 బార్ని తియ్యకలలు కాళి మెంటు లీమహా సభకు ప్రతినిధులు, నెన్నుకొను నిమిత్తము తమకార్యస్థానములో ఆదివారమునాటి యందయును 8 గంటలకు సమావేశమై సభగావించెదరు.

వేదాంతకాలక్షేప సభ:—శేతులెల్లవారి 7-30 గంటలకు, పరమనాథుడు, వెల్లూరవీధి, నెం 22 రు గృహముందు శ్రీమాన్ పండిత కే. బి. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు తమ భగవద్గీతా ప్రసంగమాలికకు సంబంధించి రెండవ ప్రసంగమును గావించెదరు.

శనివారము 19 వ తేదీ, మధ్యాహ్నము 12-30 గంటలకు:—శ్రీప్రభుగారు గవర్న మెంటు హాలులో ప్రావిడ నిఫంటూప సంఘమువారి కాలిధ్యము నొసంగుదురు. సాయంకాలము 4-30 గంటలు:—శ్రీ ప్రభుగారు హంటురోడ్డు, శ్రీమదుర్గిలో మిషనరీయంగతులను ప్రవేశ ప్రారంభోత్సవము గావించెదరు.

మృగయావిశేషము:—శేతులెల్లవారి 6 గంటలకు సంగంబాకమువం తిలయొద్ద మృగయావిశేషము వేటు బుక్కలతో సమావేశమగుదురు; 28 వ తేదీ బుధవారము లెల్లవారి 6 గంటలకు పూనమల్లిలో 6 వ మెయి రాతియొద్ద సమావేశమగుదురు.

పోక:—వేపరి, ఎన్. సి. జి. హైస్కూలు ప్రధానోపాధ్యాయుడగు సి. ఎమ్. పాస్కర్, బి. ఏ., గారు సాగ్రామిక విద్యయందు శిక్షనంది మిత్రమండలివారి సత్తుమున యుద్ధము సేవనలయుననెడి యుద్ధశిక్షముతో స్వదేశమునకు వెళ్లుటకై మొన్న సాయంకాలము బొంబాయికి బైలుదేరిరి.

యావద్భారతమధ్యపాన నిషేధసభ:—ఈ రాజధానియందలి మధ్యపాన నిషేధసంఘముల వారందఱును సమావేశము కానున్న యావహాసభకు ప్రతినిధులనెన్నుకొన వలయుననని ప్రార్థింపబడుచున్నారు. ప్రతినిధులొక్కొక్కరు ఒక్కొక్కరూపాను కీజురియ్యవలసి యుండును.

శ్రీగోపాలకృష్ణ భక్తజన సమాజము:—బార్ని తియ్యకలలు, ఆయలూరి ముత్యామొదలివీధి నెం. 4 గృహముందు రేపాదివారము సాయంకాలము 4-30 గంటలకు శ్రీమాన్ కే. ఆది శేషచార్యులుగారు శ్రీరామజననమునూర్చి ప్రసంగించి హరి కథాకాలక్షేపము చేయుదురు. (వివరగోచరము దర్శియ్య నక్కఱలేదు.) రామాయణమునకు సంబంధించిన కాలక్షేపము లలో నిది రెండవది.

శ్రీవార్ధసారథిస్వామిసభ తిరువల్లి క్లబ్బి:—తిరు వయానండు ల్యాంగయ్యగారి ప్రసిద్ధిని ప్రతిష్ఠించునిమిత్తము, వీరరాఘవమొదలివీధి 77 నెంబరు గృహముందు రేపాదివారము సాయంకాలము 4-30 గంటలకు సంగీతసభజరుగును. పల్లడము సంతవిగావు గారు మురగిగాన మొదలు; కరూరు చిన్న స్వామయ్యగారు ఫిడెలువాడుంతురు; మేలత్తూరు స్వామి యయ్యగారు మృదంగము వాయింతురు.

ఆత్మహత్య గావించుకొనిన కే. లక్ష్మణన్—ఇతడు ముత్యాలపేట హైస్కూలునం దుపాధ్యాయుడగు కే. శ్రీనివాసయ్యగారు, బి. ఏ., ఎల్. టి. గారి తమ్ముడట, రెండవపర్యాయము ప్రకటించబడిన జాబితాలో నెత్తనివి. పరీక్షకు పంపు విద్యార్థిలో చేర్చిరట కాని యాసమాచారము తెలియ కపూర్వమే యితడత్యంతమృత్యు చేసికొనెనట. తక్కినవిషయ ము లిదివఱకు ప్రకటించబడినవి.

సర్. టి. మాధవరావు:—శేడుసాయంకాలము 5-30 గంటలకు పచ్చయప్ప కళాశాలలో, సర్ రాజాతంబాపూరి మాధవరావు, కే. సి. ఎన్. బి. గారి తిరువచ్చననోర్పరమును నిర్వర్తించునిమిత్తముక బహిరంగ సభజరుగును దివాన్ బహదూర్ టి. నాగయ్య, బి. ఏ., ఏ. టి. ఆర్. ఎన్. ఎన్. గారు "సర్ టి. మాధవరావుగారి జీవిత ప్రయోజకత్వములను" గు టించి ప్రసంగించెదరు గౌ. సి. ఎన్. శివస్వామయ్య, సి. ఎన్. బి. సి. బి. ఇ గార్లగౌరవాధి పత్యమువహించును.

చెన్నపురి యుపాధ్యాయుల సంఘము:—ఈసంఘమువారి ప్రతిసంవత్సర కఫ వచ్చెడి సోమవారము సాయంకాలము 5-30 గంటలకు పచ్చయప్ప కళాశాలలో సమావేశమగును. కార్యక్రమము:—1. ప్రతిసంవత్సర కార్యనివేదనగ్రంథము సంగీకరింతుట. 2. కార్యనిర్వాహకుల నెన్నుకొనుట. 3. జనవరి 2, 4, 5, తేదీలలో జరగనున్న దక్షిణ హిందూదేశోపాధ్యాయ సంఘము వారి మహాసభలో నడువఁబడుటకును శ్రీ గౌరవింపబడుటకును తగినవిషయములను నిర్ధాపించుట కవున్నింటి ప్రభుముగానే సమావేశమగును.

దురారం జీవితము:—ధర్మలింగమును పిల్ల వాడు 16 వ తేదీ రాత్రి మెల్లపూరునందు మాణిక్యమెట్టి యంగడిని బగులగొట్టి లోపల ప్రవేశించి గొల్ల పెట్టెలో దమ్మిడిలుగానున్న మూడవలను కొన్ని చాక్లెట్లను దొంగిలించినట్లు ఎగ్జామినేషన్ ప్రెసిడెన్సీ మేజిస్ట్రేటుగారులో ఫిర్యాదు చేయబడెను. ముద్దాయి, సయ్యద్ మహమ్మదు తన్ను ప్రోత్సాహపడెనని, యతనినికూడ నిరీక్షింపజూచెనుగాని, సయ్యదుమహమ్మదు విడుదలచేయబడెను. ముద్దాయి తానిదివఱ కొకపర్యాయము క్షింపబడినట్లు లాఫ్టుకొనెను. మేజరు ఇల్లియన్సు, బి. ఎమ్. ఎన్. గారు, పరీక్షింపబడి. ముద్దాయి వయసు 15 సంవత్సరములకు లోబడియుండునని సాక్ష్య మిచ్చిరి. పిల్లవాడికికను చెడిపోవుననెడి యుద్దేశముతో కొద్ది వా రాముద్దాయిని చెంగలెట్టు రిఫర్మటరీ పాఠశాలకు పంపు నట్లాజ్ఞాపించిరి.

రయితుల విజ్ఞాపన.

ఈనెల 11 తేదీ, సాయంకాలము 12 గంటలకు, వెజవాడలో నూ. యంజనీయరుగారి బంగళాలో యే లూక్మర్ డివిజన్ ఎసోసియేషన్ నుండి ఎన్నిక కాబడిన కృష్ణాజిల్లాలోని వై, గోదావరి పడమటి డెల్టాలో చేరిన యా క్రింద వివరించిన తాలూకాల రయితుల ప్రతినిధులు యాదీగువను వ్రాసిన విషయములను విన్నవించుకొనుటకు శ్రీగవర్న రుద్రపుగారు ఆమజ్జ దయచేసి మహారాష్ట్ర గంటలకాలము ఆనకామిచ్చి స్వయముగా సంభాషించిరి.

(1) తిరుగు, 1 వెన్నెచ్చ సూర్యనారాయణరాజుగారు బి. ఎ. ఆలమారు. 2 కొవ్వూరి చంద్రారెడ్డిగారు. 3 మునిసి ఆబ్దులహబుబుసాహెబుగారు, నిడదవోలు.

(2) నర్సాపురం. 4 అద్దంకిమబ్బారావు పంతులుగారు, నర్సాపురం 5 వల్లూరి నరసింహారావు పంతులుగారు, పెదమా మిడినల్లి.

(3) భీమవరం. 6 చెరుకువాడ వెంకటపతిరాజుగారు ఎండగండి. 7 కాళ్ల కూరి నర్సింహం గారు, కోవల్లె.

(4) ఏలూరు. 8 మోతేగంగరాజుగారు, ఏలూరు. 9 కంచెన నాగభూషణం గారు, పోలంకి. 10 కల్లె చిట్టి శివబాబు గారు, పూళ్ల.

11 మాగంటి సీతయ్యగారు బాటపూరు 12 సి. చక్రధర రావుగారు హైకోర్టువకీలు, బాయంటు సెక్రటరీ, డివిజన్ ఆసోసియేషన్ ఏలూరు.

విషయములు.

కృష్ణాజిల్లా గోదావరి పడమటి డెల్టాలోని 5 తాలూకాలున్న, అందులోని నెంబపాను చింతలపూడి అను రెండు డివిజనులు రెండు ప్రత్యేక ప్రతాలూకాలుగాను విలయింత వరకు గోదావరి జిల్లాలో యిప్పుడుచేరి యర్జునాడెం తాలూకానంటియున్న పోలవరం డివిజనునుకూడచేర్చి మొత్తము యీమినిమిది తాలూకాలును కలిపి కృష్ణాజిల్లా రెండు జిల్లాలుగావి భజించి కాలేజిన క్రొత్తజిల్లా యేలూరు ముఖ్య స్థానముగా జేయింపువని విన్నవించిరి. సకలవిధములచేతను యిప్పుడు కార్యబాహుళ్యమును బట్టి విభజించుట టావశ్యమని మాజిల్లాకలెక్టరు టూర్నింగు దొరగారు అభిప్రాయమిచ్చిరి. అందుపై శ్రీ వారు తమ అగీకారాభి ప్రాయమును సూచించిరి.

(2) గోదావరి పడమటి డెల్టాలోని పెద్దదిగానున్న, నక్కలకాల్య 2 గొంతేరు మురుగుకాల్య 5 భిగ్గీళ్ళరం మురుగు కాల్య 4 యనమదురు మురుగుకాల్య 5 బొండావ మురుగు కాల్య 6 మొగడికి (ఉప్పుపేరు మురుగుకాల్య) 7 రుద్రాయ కోడు 8 వెంకయ్యనయ్య 9 ఉప్పుపేరు 10 గుండేరు 11 తమ్మి లేరు అనునవియును వానిలోనికీ అనేకముఖముల చేరుచున్న చిన్నమురుగు కాల్యలు, పాతకాలువలను సాధ్యమైనంత త్వరలో పూర్తిగా మరమ్మతు చేయించియు క్రొత్తగా క్రెచ్చిం చియు మురుగుపోవలసిన యేర్పాటులను చేయించవలసిన దనియు అట్లు గానినో మాజిల్లామొక్క పంటకు అధిక గడ్డము కలుగుచున్నది విన్నవించిరి. క్రమక్రమముగా చేయబడునని శ్రీవారు జవాబుసంగిరి.

(1) పంటకాలువలలోని నీరు స్వల్పముగా చేయవలయును కుండతూరలు మార్పుచేయుటకును నీటిపారుదల మార్గము లేర్పరచుటలోను నీటియబ్బందిని తొలగించుటకు కృషిచేయుటలోను మున్నగు సౌకర్యములు గావించుటకును, ఇంక నీరు యిలాకావైది యుద్వ్యక్తులవల్ల కలుగుచున్న క్షయ ప్రయానము తొలగించుటలోను మిక్కిలి సహకారిగా నుండు లాగున ప్రత్యేక గ్రామములలోగాని ఒక్క పంటకాలువకు సంబంధించిన కొన్ని గ్రామములు చేర్చిగాని నీటిపారుదల బోర్డు అనుపేరుతో పంచాయతీల నేర్పాటు చేయించుచున కొరికి. అందువలన శ్రీ వారంగి కార భవము నగరపంచాయతీ.

2 కొంభిజి యేర్పాటు చేసినను యింజనీరు డిపార్టు మెంటు వారి యుపయోగములనున్న టెన్లైఫ్టుల సౌకర్యములను రయితులకుగాన నొసంగుట ప్రార్థించిరి. అంతగా ఉపయోగ ముండదని శ్రీ వారు సెలవిచ్చిరి.

3 ప్రతిపంటకాలువలోను మొదట మధ్యమచివరను నీటి కొలతబద్ధము యేర్పరచుట పూర్తిచేయించి అధ్యక్షులకాక, జూలై, ఆగష్టు నెలలలో ప్రతిదినము నీటికొరతతయించి ఆకొలత ప్రతిగ్రామములలోను లీడునుంచినానిలో సమూహముచేయించి యుండుటను డి. పి. డబ్లియం పయి ఆధికారులు రివిన్యూ ఆధికారులు ఆరిజన్లరులకి చేయుచు లోపములను సవరించుటకు ఉత్తమముల నొసంగుటచేడిరి. మరియు ప్రతిపంటకాలువలోను లెక్కప్రకారము ఉండవలసినంత నీటినుంచుటచే దినయు అట్లుంచుటకు ఆకాశముండదనియు నాలుగు అంగుళముల కైవారములగుల కుండతూములవల్ల ప్రయోజనములే దగయు ఒకకమిటి నేర్పాటుచేయించి ఆవిషయములు తిరిగి పూర్వముగా విచారణ చేయించవలసినదనియు నాలుగు అంగుళముల తూముయొక్కనీటి యిప్పుడు తమయెడలనున్న అనుభవములనుబట్టియు, యిప్పుడు గుడివాడలో ఆ డిప్యూటీ కలెక్టరుగారున్న వేమూరి నరసింహరావు పంతులుగారిని అడిగి యిప్పుడే తెలిసికొన వలసినదనియు జహుభంగుల మొరలిడిరి. సమక్షముననున్న యెన్జినియరు డి. పి. డబ్లియం స్వామినాథ అయ్యగారును నూ, యింజనీరు హావీకొర గారును అనేకవిధముల ఆడుకలిగించి, నిరసించిరి. కాని వేమూరి నరసింహ రావుపంతులుగారు తమఅభిప్రాయము నిచ్చుటలో మూలసీటి యింజనీరువారు చెప్పినచోప్పున పరిశీలించి చూడవలెనని తమకుగల కొర్రను తీర్చుకొనుట కవకాశము గలుగలేదనియు నాలుగు అంగుళములతూము చాలదని ప్రజాసంక్షోభ మెక్కువయ్యుననియు స్పష్టముగా ప్రకటించిరి. శ్రీ వారు పరిశీలనగా ఓర్పుతో నాలకించిరి.

5 ఇదివరకు జరిగిన జాయింటు యిక్ స్పెక్ షనులో యేర్పాటుచేసిన తూరలక్రిందను పంటకాలువక్రిందను సీర పర్చిన ఆయ కట్టులోను తూరల నిర్మాణములోను వైశాల్యములోను కలిగిన లోపాలలోపములను భూమిమైదానాచి తిరిగి సవరించుటకు వెనుకటివలెనే కమిటీ నేర్పాటు చేయించుటచేసి కొరికి. ఈవిషయములలో బాగుగవిచారించి యుత్తమ నొసంగెదమని సెలవిసంగిరి.

6 ప్రతితూలకాలోను అధ్యక్షము ఒకటిచోప్పున ఈ డెప్యూటీ పబ్లిక్ చికత్నాకాలువ నేర్పరచు డనియును

7 గోదావరి పడమటి డెప్యూటీ అనుకూలముగ చోటున నొక్కవర్గసాయ భారమునను యేర్పాటు చేయింపు డనియును విన్నవించిరి. ఈ రెండు విషయములలోను దొర తనమువారు మిక్కిలిశ్రద్ధవూరియున్నారని తలెక్కిమకాబడిన యుద్వ్యక్తులు దొరకుట అసంభవముగా నున్నదనియు ఆకొరత తిరిగిపక్షము మోచించెదమనియు సెలవిసంగిరి.

8 సుబకోర్టుయొక్కయు డి. మనిసబుకోర్టుల యొక్కయు ఆధికారపుహద్దులు సరిలేవనియు మార్గించవలసిన వనియు యేలూరు సుబకోర్టుయొక్క అప్పీలుమాత్రమే ఇప్పుడు బెజవాడ అడిషనులు సుబకోర్టులో విచారించబడుట ప్రజల వ్యయప్రయానలకు కారణమగుచున్నదనియు యేలూరు మున సుబకోర్టు ఫయలు అప్పీలు అధికారము యిచ్చుటనున్న సుబ కోర్టులేతమండగలేనీ బెజవాడలో నిరపరిచిన సుబకోర్టున కిచ్చుట మిక్కిలి అక్రమముగా నున్నదనియు యాగొప్పపాధ లను వెంటనే తొలగింపవలెననియు నొక సుబకోర్టును తణుకులోగాని నర్సాపురములోగాని యేర్పరచుట మిక్కిలి యుక్తముగాను ప్రజోపకారకరముగాను నుండుననియు బహు భంగులచేడిరి.

9 నిలవరమయిన తోటలకువలె 1 కండ్ 2 వెండలము 3 పన్ను అను నీమాడుతోటలపయిలకును య1-1 రు10-0-0 లున్నో నీటిపన్ను కట్టుట అన్యాయముగాను ప్రజలకుచ్యుతరము గాను నున్నదిగావున ఆరేటుతగ్గించి తక్కిన తోటలపయిలకు ల్లిపాటు రేటునిధించుట న్యాయమనియు.

2. సెటిలు మెంటులో పల్లముక్రింద చేర్చు కాబడినభూమి లోని మొరకలు త్రవ్వకొనిపోసిన దిబ్బలుమైదానమును కూర పాదులకును అన్నివిధములకు తోటలపయిలకును అరటి మొక్కలకును మొదటి పంటకాలువలోగాని రెండవ పంట కాలువలోగాని నీటిపన్ను కట్టుట అవసరము లేదనియును అన్యాయ మనియును ఆప్రత్యేకము యిదివరకే నీటిపన్ను యిచ్చుకొనేదిగా నున్నదనియును కావున ఆబాధనునీటిపన్ను ఉంచుటచేదనియును

3. రెండవ పంటకాలువలో మూసీవేసినట్లు జిల్లాకలెక్టరులో ప్రయోచించిన పంటకాలువలకు సంబంధించిన భూముల లోజేసిన యేవిధములకు తోటపయిలకు రెండవపంట పన్ను కట్టుట మిక్కిలి అక్రమముగా నున్నదనియును విన్నవించుకొనిరి. పయివ్రాసిన అన్ని విషయములలోను ఆయా డిపార్టు మెంటువారికి వ్రాసి తెలిసికొని వీలయినంతవరకు అనుకూల ములగు యుత్తమములనుగొనగదమునెడు అభిప్రాయమును శ్రీ వారు సూచించిరి. శ్రీవారిసమక్షమున పయిన వివరించిన డిప్యూటీ కలెక్టరుగారును, జిల్లా కలెక్టరుగారును యింజనీరు స్వామినాథ అయ్యగారును నూ, యింజనీరు హావీకొర గారును శ్రీవారి ప్రయితేలు సెక్రటరీ గారును మాత్రమేయండిరి. తగినయవకాశ మిచ్చి విన్నవించుకొనిన అంశములనుబట్టి చక్కగావర్ణించి గమనించి నందులకును తాము కూడ వ్యవసాయకులమని ప్రతినిధులను ఉచితరీతిని హెచ్చరించినందుకును ప్రభుత్వము వారియెడలను శ్రీవారియెడలను గల గాజభక్తిని ప్రతినిధులు నివేదించి వందనములొనర్చిరి. శ్రీవారును తమయొనందమును వెల్లించిరి. సదుత్తరములలో సంగతి సందర్భములనుబట్టి పర్యవసానమెట్లు తెలిసిన ప్రతినిధులు తమ యద్యమును చక్కగా కృషిచేసి తెలిసికొని శ్రీవారికి విన్నవించుటలో మిక్కిలి శ్రద్ధచేసినది తెలుపుటకు సంతసింపుచున్నారము.

దేవాలయముల గతులు.

బ్రహ్మ క్షత్రియ వైశ్య శూద్రుల మహా జనలారా మనదేశమున దేవాలయముల గ తులు విచార కరమగు స్థితి నందినవి; అందుమన్నవి; అందమన్నవని యు నడువనగును. నిదర్శనార్థము మన అపుక్కుగ్రామమును గుఱించి ముచ్చటించెము. మనగ్రామమున శ్రీచెన్న కేశవస్వామి దేవాలయమందు నానాటి కేమిపాపములు పండుచున్నదొ గాని కల్పచారమునకై ప్రత్యేకముగ నేర్పడియుండు భోగ శ్రీ లనుచేరుగలవారు పరంతరగా దేవాలయమందు ఆటపాట సలుపుచారమును నేటివరకు మనమెల్లరముజూచుచున్నాము. ఈశ్రీలుదైనసాన్నిధ్యమునకువచ్చుపుడంతయు నవినచేలాంచవలయును. ఇతేవధారణలయభక్తి శ్రద్ధలునంబులుమెలగుచుండ వంచనలేక దైవమేవపరాగతి; అని శక్తికొని ఆట పాటలుసలుపుచుండవచ్చునని మీరు దేవునిపరుగ నిలుచుండివారలచాచి నడుములు మెడలు వంచి వంది కనురెప్ప లెగవేయుచు చిరునగు వంతులందు మోములుగలవారై అతి ప్రయాసపడుచు హస్తసంజ్ఞలతోటి కొన్నిదర్శి తగితములుపాటలు పాడుచు అందలిమాటలకుతగిన హస్తసంజ్ఞలతో వెక్కిరింపుమోములుగలవారై, దేవునియెదురుగఆటసలుపు ఈదురాచారము నేటివరకు చూచుచున్నవారి మయమున్నాము గదా? ఈయాచారము ఆదికాలమునుండి దేవాలయములందు కలిగియుండెనా, లేదా, అనుసంశయ మెదమెదలుచున్నది. ముసలివారును, వయసువారును, ఏమియు తెలియని పసివారును, అందరును కూర్చొనియుండగ అలంకారభూషితరాలై మోమునకన్నెలిడి కటిచేలమువిగించుకొని ముండునవచ్చినయందు డగతనవెడక మృదంగము తాళములు తంబురయు ఫిడెలో ధ్వనులు చెలంగుచుండ అందరుతన్ను చూచుచుండ కొంచీమైన మోమోటుమలేక లజ్జవిడిచి తన విటపురుషులతో ఏకాంతములందు నల్లిన సరసములను పాటలుగ నల్లి అందరికి ని తెలియునట్లు విశేషించి నోటపాడుటయేగాక వర్తమాన కాల హస్తభావమును తెల్లడించి దేవునిపరుగ ఆట సలుపు ఈశ్రీలకులగౌరవ ధైర్యసాహసంబులు ఎంతటివియో విజ్ఞులకె ఎరుంగనగును. దేవతాదర్శనమునకైవచ్చి కూర్చొని యుండు వాల యావన వృద్ధజంబులందరు మీరు పాడుచుండు పాటలవల్లను వీరిహస్తసంజ్ఞలతోయుములకులనుచిరునగువులవల్ల ను వీరియందే మిక్కిలిఅపేక్షగలవారై మనముచేర్చిఎత్తున నేపు వీరిదర్శనమే చేయుచున్నారగాని పరాత్పరుడగు ఆధగ వంతుని రూపమును మనస్సునగాని కండ్రోగగాని జూచుట లేదు. ఇందువలన మీరు ఆధగవంతునిగురించిన భగవన్నామ కీర్తనలుగల ఆటపాటలు సలుపుట లేదని ఎల్లరకు విశేషముగుచున్నది. ఏకకాలమందే ఇందరిమనస్సులనుజేడిసి తప్పత్రోవ లు త్రొక్కించు వీరిపాటలవల్ల నిర్భణబ్రహ్మయో పశుధాత్మ యు నగు ఆధగవంతుం డెటల ప్రీతిచెందునో విజ్ఞులకె ఎరుంగనగును. దేవునిపరుగ ఎప్పుడు అడిగెను, పాడినను ఈతిరు ననే పాడుటకును, అడుటకును, ఏమిపాడునో తెలిసికొనడు. ఈ కుటలు దేవునిపరుగ పాడుపాటలవల్లను, హస్తసంజ్ఞల వల్లను, కనురెప్పలెగురులనుచేయుచిరునగువులవల్లను కొందరి మనస్సులుచేడి వారు పులకాంకురితదేవాలై వెట్టియెత్తి తల లూచుచుచిరునగువంతులందు మోములుగలవారై అహంభానా భినిశకులగుచు మున్నందు వీరిని దర్శించుట కుత్సాహులగుచున్నారగాని దేవునిదర్శనముచేయుటలేదు. ఈ ఆటపాటవల్ల

యిప్పుటికిని కొందరు వృద్ధ బ్రాహ్మణులు వీరివిషయం చదియరుగు అయిందుపడి ఆల్లండ్లకు విచారించి ఏర్పాటుచేయుచు ఆయింట భారమునకుతామే యజమానులగునని తలచితిరుగుచుండునని అందరికి తెలిసియేయున్నది. ఇర్వము నెరిగినదిబట్టి ఆయింటు జరుగం డ, ఇంకనితరులకుతలనున్నతములవునా! ఈవైయొండేదేవా లయమునుచేరిపాడిఅడిగెనో అందరుచేరుచు గాని వీరెటలై సంతటినే పలువురులేదీపోయినట్లు ప్రతినిధిమయమే.

ఈలాటి వారాంగనలయందు తనశక్తిసంతయు విని యోగవెట్టి అభిమానులయి మెప్పుడచుట కన్నులు నేడైన నొక సత్కార్యమునందు తమశక్తిసంతయు ప్రవృత్తులయియు భుక్తువెట్టి కీర్తి పుణ్యములు చెంది మెప్పుడచుట మంచిది కాదా? అర్థమేలా! నేనీవిధంబుగ చెప్పుట కొందరికి అప్రియంబుగ నుండినను, యోచించి కనిసింది తన్నైన బహు చెప్ప వేడుచున్నాడను. మొట్టమొదట ఆర్యకర్తలైన దేవ స్థానములు నిర్మించి దేవునికి పాదశోభనార్థమేగా విధానంబులు జరుగుటకు ఆయాపనులకు తగునట్లు భూములేర్పాటు చేసి వారివారిని నియోగించుచు భగవన్నామకీర్తనలతోటి నృత్యగానంబులు ప్రతిదినము దేవునికి జరుగునట్లు దేవదాసీల నేర్పాటుచేసియుండరుగాని, దేవాలయము చేసినంత మాత్ర ముననే ఈలాటి అసహ్యపుపాటలు పాడి ఆడుట శ్రేష్టము చేసియుండరు. మన గ్రామమున ప్రతిదేవాలయమునకు దీప వైవేద్యములు మొదలగు అన్ని పనులు జరుగుటకు శూర్యపు రాజుగారు లెంతెంత ఇనాములు వెట్టినది ఈక్రింద తెలుపు కొనుచున్నాను.

శ్రీచెన్న కేశవస్వామి యనామును పూజార్థ		
అనుభవించుచుండెడి	92	0
మేళంవాగుంచే భజనత్రయ యనాము	49	4
ఆటపాటసలుపు భోగావారి దేవ స్థాన		
నాకరి యనాము	28	78
జీనిగిరివారికి దర్శివారికి వేదస్థాన నాకరికి		
యనాము	17	88
గ్రామంలోనుండు వీరభద్రస్వామి దేవునికి	44	17
విదాయక స్వామికి	17	99
బలరామేశ్వరు దేవాలయముకు	81	60
కాలభైరవస్వామి దేవాలయముకు	19	84
మాలమ్మ దేవత యనాము	28	29
కనకశివ స్వనింహస్వామి యనాము	80	70

గ్రామములో దేవతల అన్ని యనాములు సుమారు 854 యకరములకు వైగ నుండవచ్చును.

బలరామేశ్వరుని దేవాలయమే లేదు. ఆ ఈశ్వరుడు ఇప్పుడు పాలేటిగట్టున అరు సువిద ఎండకు వాసు పడి యున్నాడు. కాలభైరవుని దేవాలయము పడిపోయినది. ఈ దేవుడు దీపం మెటువంటిదో ఎరుగడు. నక్కలు దుప్పటిగలు కాపురమున్నవి. విదాయకస్వామి దేవాలయముగూడ పడిపోయినది. ఒక శూద్రుని దాగిన మరల కట్టించినది గాని ఈ దేవునికి పూజారి ఉన్నాడో లేడో. దీపము ముట్టించుట లేదు. ఇన్ని యనాములు ఉండియు దేవాలయము లందు దీపము ముట్టించుటకుడ లేకపోయెను.

భూదేవ వైవేద్యంబులు కొంతయెంచు జరుగుచుండు ఈ చెన్న కేశవస్వామి దేవాలయమందు దేవదాసీల ఆసహ్యపు పాటలువినుట బలమాయెను. ఎంత బిత్తెంద్రియజలయెను, తెలిసి తెలియని పసివారై నను, ఈ దేవాలయము చేసినంతటనే దేవ దాసీలు పాడుపాటలకు మీరు చేయు నభినయముల కల్గి చిరునగువులవల్ల చెమదారింపబడుచు గాని భగవన్నామ స్మరణను వీరులర వినిపుణ్యమును బడయువారుకా జాలరు దేవాలయము ఈ స్థితికివచ్చుట యిప్పుటి కలికాల మహిను యో, లేక, మన గ్రామజనుల మహిమయో, తెలియదు. విజ్ఞులారా! ఇకమీద నయినను మన గ్రామములోని సగటున మనదేశములోని దేవాలయములన్నీ టియందను దీప వైవేద్యం బులు ప్రతిదినము జరుగునట్లు శ్రద్ధతీసికొని విచారించు లాగు నను, ఇనాముల విచారణ బాగుండునట్లు ఏర్పాటుచేయు లాగున సర్కారువారికి మహాభరతనామామిచ్చుకొనిదేవతాస్థాన ముల ఇనాముల దేవాలయముల లోపాలలోపములు చెప్పుకొని వారి యుత్తమము పొంది అన్ని దేవాలయములందును దీప ములయినను వెలిగించులాగున ఏర్పాటుచేసి దేవాలయ ములందు, దేవదాసీలు యాకపూదనుంచి భగవన్నామ కీర్తనలతో టి ఆటపాటలు సలుపునట్లు ఏర్పాటుచేసి ప్రజలు శేష్యల ఆటపాటలకు లోబడి చెడిపోయి పాపమును పొందకుండ మంచిపార్గము నవలందించునట్లుచేసి పుణ్యమును పడయదు రని అందరి వెద్దలకు వందనములచేసి పచియించుచున్నా డను. ఇది అశ్రద్ధగ తలంచి మనకేమియని యూరకుండింటిట దీపములు లేని దేవాలయములగు గ్రామము లుండినట్లు ఆగ్రామములభివృద్ధిలేకపోయినను సంగతి ఎల్లరకు తెలిసియే యున్నది. కావున, త్వరగప్రభుత్వ పడుటకు వేడుచున్నాడను — పురవాసి.



ఆంధ్రపత్రిక

1914 వ సం॥ డిసెంబరు నెల 19 వ తేది

శనివారము.

ఈ దివ్య.

ఇదివరకొక పర్యాయము ఈపురుగురించి వ్రాయుచు ఆదేశము ఇప్పటివరకును తుర్కీరాజ్యమునకు లోబడినట్లెన్నబడుచున్నదనియు బ్రిటిషువారు దానిపై సభకాలముకలవారయి యుండియు గూడ ఖేదివుగారిచే సంతకముదప్పక కిక్కుమిప్పించుచునే వచ్చుచున్నారనియు వ్రాసితిమి. అప్పటినుండి నేటితోఁగల మఱి కొన్ని మాఖ్యములగు మార్పులు కలిగియుండుట తెలియవచ్చినది. ఇటీవల నొకవార్తనుబట్టి ఈజిప్టు ఖేదివుగారు జర్మనుల కలలోపడిన సమాచారము విదితమయ్యెను. ఖేదివుగారును తుర్కీసంతతిసంబంధము కలవారగుటచేత మొదటినుండియు వీరికి తుర్కీతో సానుభూతి కలిగియున్నది. తుర్కీజర్మనీలకు నడచిన ఉత్తర ప్రత్యుత్తరముల సంగతిసందర్భములలో నన్నిటిని ఖేదివుగారు కనిపెట్టియే యుండిరనుటకు సందేహములేదు. యుద్ధమునకు కొంతముందే ఖేదివుగారు కానిస్టాంటినోపిలుకు బోయిరి. వారి కెప్పుడును నిచ్చుటోపు నాచారము కలదు. ఆప్రాంతములలో వారికి హర్ష్యములు మున్నగు నవి కూడ నున్నవి. కావున యుద్ధమునకు ముందు ఖేదివుగారు తుర్కీకి పోవుట యెవ్వరికి సహజముగానే కనపించి యుండును. ఇటీవల తుర్కీనుండి ప్రయాణమైన జర్మనాధిపత్యము క్రింది దండు దాడిబయలుదేరు నప్పుడు తానును నచ్చటనుండినట్లు ఖేదివుగారే తెలియజేసి అచ్చటనే యుండి పోవుటచేత నాతడు సంపూర్ణముగా జర్మను పక్షపాతియనుట తెలియవచ్చినది. ఇది తెలియనచ్చిననాటి నుండియు లోకమిదివరకు తుర్కీ సుల్తాను యొక్క యకార్యమునకు చింతించినట్లు ఖేదివుగారి యకార్యమునకు చింతించుచున్నది. సుల్తానుగారు తా మొక్కరే యనవసరముగా చిక్కుల బడుటగాక ఈజిప్టు ఖేదివుగారినిగూడ దింపిరే యని వందరుచున్నది. ఇట్టి సందర్భమునగూడ నాంగ్లప్రభుత్వమువారు సుల్తానుగారికి కస్టుముగిట్ట జాతురాయేయి యను సందేహము కూడనుండి యుండకతప్పదు. ఈ సందేహ నివర్తి నేటికే యున్నది. నేటి వార్తలలో మాచునవలయు బ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారు ఈజిప్టు దేశము తమ సంతకములోనివిషయ ప్రకటించుట చదువగలరు. ఇది వరకు వీరే సంతకములయినను తుర్కీ సుల్తానువారి ప్రతినిధులుగా నుండిరి. నేను ప్రచురమైనదానిని బట్టి ఈ ప్రాతనిధ్యము వీడి పోయినది. దీనితో నేనుగాబ్రిటిషు ప్రభుత్వమువారే రాష్ట్రసంతకము సంగీరించివారు. సంతకము మాత్రమే యంగీరించివాఁగగాని దేశమును తమ సామ్రాజ్యమునకు చేర్చుకొనలేదనుట గమనించుట యత్యవసరము. సామ్రాజ్యము సామ్రాజ్యము పెంచుకొనవలెనను ఆ సయోధాత్రమును లేదు. ఈజిప్టు ఖేదివుగారుగూర్చిపాపాగారికి పదునైజేడవ

కుమారుడు మహమ్మదు రాచకొమరుడు కలడు. ఆతడు పసివాడగుటచేత కాబోలును ప్రస్తుతపు ఖేదివుగారి పినతండ్రి కాసేను పాపాగారు ఖేదివుగా నియమింపబడినారు. వారికి నుల్తానుబిరుదు మొనగబడినది. మరియుతర నొకవ చిన్నములును నొసగబడినవి. సర్ ఆర్థు న్యాయకుమేహుగారు ప్రాకమీషనరుగా నేర్పడినారు. ఇంగ్లాండు నుండి బయలుదేరుచున్నారు. వీరి సంతకముక్రింద సుల్తాను హెన్రీకపాపాగారు ఇప్పటి ముక్రిమిందలి సాయమున ఈజిప్టు రాజ్యధారము నిర్వహింపగలరు.

నేటి వార్తావచియగు అనేక మాఖ్యములు ముఖ్యమైనవి. ఇందు ముఖ్యముగా బాగుగా గమనింపదగియున్నది. జనరలు జోసేగారు కొన్ని కొద్దిగా మధ్యరంగమున క్రతువులవరుసలను కొరికి కొని పోవుచున్నారు. జర్మనులు అప్పుడప్పుడు తలచుకొని తలచుకొని మిత్రమండలిపై నుట కాన్సింగజేయుచు వెనుక నేడియో వేరునేర్పాటుల జేసికొనుచున్నారు. ముఖ్యము కేయిజిగారి దృష్టితో బెల్జియమునుండి మరలినది. వార్తా తీసి కొని తీరవలసినదనియు తమకు పోలాకులోనే యిప్పుడు పనియనియు వారు తర్కవచేయున్నారు. ఇది నిజముగా మిత్రమండలివారికి ముదితమగుమే. వీరు కొలది కొలదిగా అన్ని ప్రాంతములలోను లాభానుభవము ఆరానువదనమరి యితర స్థలములలోను ఎడము సురపాడించుకొని నిలుపుకొనుచున్నారు. వీరి వైమానికులు క్రతువులచేత యుగ్మిగోళ వర్షము గురిపించినను లెక్కనేయక క్రెబర్లపై 18 బాంబులువైచి మిక్కిలి నష్టము కలిగించి వచ్చినారు. ప్యారిసు, ప్యారిసు, కలే కలే కలే, ఎప్రిసు, ఎప్రిసు అని కలవరించిన కేయి జరుగా రిప్పుడు వార్తా స్మరణజేయుచున్నారు. వార్తా స్మరణకును నిది రెండవపర్యాయమునుట మాచదు వదలు గుర్తింపగలరు. ఇదియు కలవరింపే యగు ననుటకు సందేహమున్నట్లు కానరాదు. ఉత్తరభాగమునందలి జర్మనులు స్థూవాక్రక్కగా ప్రమాణగోచర భయముబడినారు. పడమట విశ్వలావ్యాటాల మధ్యన వెంతోకాలముగా పోరగుచున్నది. కాని జర్మనీకి ఫలముకలుగుట కనుపించలేదు. తుర్కీకిని గ్రీసుకునైనా ఫలముకలుగు చిహ్నము లున్నవి. కాకాస్టాటి నోవీజిలో నొక గ్రీకుదేశస్థుడు వేగుల వాడను కారణముచే మరణదండన విధింపబడినాడట. ఆదండన నడచినయెడల గ్రీసు స్నేహముత్రెంపుకొనగలదట. ఏమగునో ఎవ్వరు చెప్పగలరు. దార్జనల్సుకును తుర్కీముగా తుర్కీతీరము నంటుకొని శారాను అను సింధుశాఖ గలదు. ఆశాఖమీది భూభాగమును బ్రిటిషు నౌకలు ముట్టడించినవి. అక్కడి తురుష్కులు ఖేదికొని చెల్లాచెదలెనారు.

మొన్నటి సాయంకాలము వద్రాసుపురపు చక్రవర్తి సుముహూర్తము. నీటిసప్లయికి సంబంధించిన క్రొత్త నిర్మాణములను వెంటండుప్రభువుగారు తెరచిరి. సుముహూర్తమనటకుగలకారణమిమూత్రము గాదు. ఆ నిర్మాణములను కట్టుటకు కాంగ్రాభూత్యైన కంట్రాక్టునును కర్మకరులును మొకలుకొని ఆ నిర్మాణములను నుపక్రమించిన ఎంజనరు వరికును నందరును స్వదేశీయులనిన నూ యర్జును చువనరులు సులభముగా గ్రహింపగలరు. నిర్మాణములకు మదింపువ్యయము రికి లక్షలు. ఇప్పటికి నై యుండునెలపు కరెన్సీలు. దీనిని మొకల నుట్టించి తగిన యెచ్చాలుల నన్నిటిని సూచించి వారు ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారి సేవలో డెప్యూటీ శ్యానిటరీఎంజనరుగానుండు హారమన్సీ నాగోజీగారు. ఇంత విస్తారమగుపని యెప్పుడును పాశ్చాత్యులగు కంట్రాక్టరులకే యిచ్చుట యాచారము. ఈ విష

యగునందుగూడ పనిసంతయు నొక మొత్తముగా తీర్చిదిద్దగల కంట్రాక్టరులే కావలయునని యుండినచో నొకవేళ ఈపనిగూడ పాశ్చాత్య కంట్రాక్టరులకే చేయింపబడేవో. కాని పాశ్చాత్యులకును సరియైన వ్యాపారబుద్ధితో వానోచి చి చిహ్నములములగా వేరు వేరు పనులను వేరు వేరు కంట్రాక్టరులకు నిచ్చి చేయించుకొనెనాడు. దీనివలన నిచ్చుటి కంట్రాక్టరులను లాభముకలుగుటకాక నగరపాలక పనియుపాదకిని లాభముకలిగినది. ఈ రెండు లాభములకంటె బున్నయంతగినది ప్రాంతపులు స్వయముగా సంతకని నిర్వహింపగలిగినారనికీర్తి యు సమకూరుటయే. ఇందలక్కడఁ జముగా మా నగరపాలకులు ప్రశంసనీయులే యగుదురు. ఈ క్రొత్త నిర్మాణముల మూలమున నగరపు నాలుగు మూలలయందును నీటివసతి బాగుగా సమకూరగలదట. ఇది యనుభవమునుబట్టి దా తెలియవలెను.

జిల్లాబోర్డులు సంఘములుగాజేరి రైల్వేలు మున్నగునవి నిర్మించుకొనవచ్చునా రాధామును నంశమునకు ప్రత్యుత్తరమోయనున్నట్లు ఆసాము ప్రభుత్వమువారు తమ క్రొత్త స్థానిక స్వపరిపాలన బిల్లునందీ క్రిందివిబంధనలను జేచుచున్నారు.

ప్రతిలోకబోర్డును మొదట ఫిఫ్తు రమావనగారి అనుమతిపడి (1) రైల్వేలు ట్రామువేలను వేయుటకు గూర్చి ఆసమయమున ఆసాము పరగణాపరిషదులలో పున్న కానన సభాసభా క్షులనుగా నొంటిగా గానిమరి యొక లోకబోర్డులేక సానికాఫి కాంపొ, కలిసి గాని, జిల్లాసరిహద్దులో గాని సరిహద్దు లోపలను వెలుపలను గూడగాని యొక రైల్వేగాని ట్రామువేలుగాని పుచ్చుట చేసి జరిగించవచ్చును.

(2) ఇండియా ప్రభుత్వమువారి వలసనో ఫిఫ్తుకమి వనరుగారి వలసనో ఆమోదించబడిన గోపువేలుగాని కొండలలోని ప్రయాణ సమకూరును మరయొక్క ప్రయాణ సౌకర్యమును కట్టించుటగాని లేక స్త్రీమల వేయుటగాని లేక, స్త్రీమలను వేయుటకు కొరకుగాని లేక అంగీకరింపబడిన మరయొక ప్రయాణ సౌకర్యము కొరకు భవనయోజనము చేయుటగాని జరిగించవచ్చును.

(3) ఆ సబుడివిజను మరయొక కరముగా నుండునని బోర్డువారికి తోచిన రైల్వేగాని ట్రామువేలుగాని వేయుచుట కొరకు ఇండియా పోరతనమువారు గాని మరయే స్థానికాధికారులుగాని డిడెంచరు ప్రత్యుత్తరమున జేయదువుచుకొన గోరున పుచ్చుటలో కలిసినవచ్చును.

(4) ఆసము డివిజనులోగాని ఆసము డివిజనుకకు మరయొక సబుడివిజను వరుస మధ్యగాని రాకపోకలకు ప్రత్యక్షముగా సౌకర్యమును కలిగించు నిమిత్తము వేయుటైన ట్రాంవేల నిమిత్తముగాని రైల్వేల నిమిత్తముగాని మరయే యితర పనుల నిమిత్తముగాని కష్టమపరచబడిన మాలభనము విడ వడ్డీకొంద యిచ్చుట దగినదని తోచిన సామ్యము లోక బుధండులో నుంచి యిచ్చుటకు బామికు ఇచ్చుకచ్చును.

తిరువాన్కూరు బాలికాపాఠశాలలో నింతి కాలము పులియలను తెగనుజేరిన బాలికలను చేర్చుకొనుచుండలేదు. ఇటీవల ప్రభుత్వమువారా నిమేషమును వీని జేసివారు. తత్ఫలముగ నా సంస్థానమునందలి తాబూకాలలోని యొక బాలికా పాఠశాలలో కొందరు పులియ బాలికలు చేర్చుకొనబడినవి. వారి అప్పుడు ఆ పాఠశాలలోని యితర బాలికలందరు వెడలిపోయిరట. అది కారణముగ విశేషమయిన గడచిడి లగుచున్న నట! పోట్ల బులు జరిగినవట. సర్వజనులను విద్యావిషయమునకై సమదృష్టిని బాక వేచిన తిరువాన్కూరు మహారాజగారు అల్లరుల తిగుకలి నణచి చేయ యను జ్ఞను నిలిపి కీర్తిగంధుగాక యని విశ్వసించుచున్నాము.

(దేవజబు 11 వ తేదీని రైతుకు వార్తా సంఘము వారి
 పరివాహనము పంపి. — పాపిరమునగునా — పొన్నపత్రిక
 తెలియజేయుచున్నది. — బాల్మీక నమోద్రములతో (ఫై
 కొల్లో అను బిచ్చము క్రూరుడు మరొకరికి కొట్టుకొని
 పోయినది. కిరొమును చాలవారికి దివిబోయినది. నాడు
 రైతులు తెలియజేయుచున్నది.)

వార్తాను పట్టుకొనుటను.

జర్మనీ లి. తు.

లండను, డిశంబరు 18:— ఎంత సమయమున సరే వార్తాను పట్టుకొని తీరకలెవరి కెయిజరు గారా జూపించిరి. ప్రస్తుతము మేము ముఖ్యముగా సోదశలని: ప్రదేశము పోలండు. పశ్చిమ ప్రాంతమున నావల వ్యాపారము సురక్షములు కింకను వ్యవధిగలదు. అని గాయములు తగిలి యుద్ధరంగమునుండి వచ్చిన జర్మనులు చెప్పచున్నానని మైయు ప్రతికట పెట్రోగ్రేడు విలేజిరి వ్రాయుచున్నాడు. తెలివితేటలలోగా జనరలు వాను మాండెనర్ల గారి సచివ్యము తో మిక్కిలి క్రొత్త జర్మను మహావైద్యములు. సంపాదనయిన ఇటీవల మరల మూడుమహావైద్యములు పంపబడినయినను వానిలో రెండు మహావైద్యములు మాత్రమే హాగ్ కంపెనీ దే ననియును తక్కిన 20 వైద్యములును పోలండు లేనే. యున్నవనియును తెలియుచున్నది.

జర్మనుడు రాగతములను

నిచారించుట కొకసంఘము.

లండను, డిశంబరు 17:— జర్మనులు యుద్ధసంబంధము లగు సంకల్పమున బంధనమున నిర్ణయము చేసిరినియును ఘాతుక కృత్యముల నొనరించినయిన వారిపై మోపండిన నేరములను రణమును నిచారించుటకీ సంఘ మేర్పరచబడినది. ఈసంఘమునకు వైకాంటు ట్రైగిను గారధ్యక్షులుగాను సర్ ఫ్రెడెరిక్ హోలత్ సర్ ఎడ్వర్డు క్లాంక్ సర్ ఆల్బర్ట్ హాప్కిన్సన్ ప్రొఫెసరు హెర్బర్ట్ ఫిషరు హోల్డ్ క్లాక్ గార్డు గర్బ్యులుగను నియమింపబడిరి.

కెయిజరుగారి కారోగ్యము కలుగుట

లండను, డిశంబరు 18:— లండను విలేజిరి పయనీరు పతికటిలు తంలివార్తనంపెను. కెయిజరు శరీర స్థితి బాగుపడినది. ఆయన యుద్ధరంగమున నున్న వైనికోద్వోగుల కుత్తరపులను పంపుచున్నాడు. వీటికుత్తరపులను పంపుట మిత్ర మండలివారికి లాభకరమే మాకందులన నవ్వ మేమియును లేదు.

కెయిజరుగారు యుద్ధరంగమునకు వచ్చుట.

అమెస్టర్ డము, డిశంబరు 18:— కెయిజరుగారు యుద్ధ రంగమునకు వచ్చుచున్నారని ప్రకటింపబడినది.

జర్మనుల ప్రయత్నములు.

విఫలమైన విషయమును దాపరికముచేయుట

అమెస్టర్ డము, డిశంబరు 18:— జర్మనుల ప్రయత్నములు విఫలమైన సంగతి ప్రజలకింక నేమియును తెలియదు. విజయములు కలుగచున్నవని యే అధికారులు ప్రజలకు కల్పితవార్తలను తెప్పచున్నారు. ప్రభుత్వమువారు భోజనపదార్థములను గుత్తగొనుచున్నారు. సరకు లెట్లు గుత్తగొనబడుటవలన ధరలు మితిమీరి వెగిపోయినవి. వీధి వారెంతమాత్రమును కొనబాలకుండ నున్నారు.

జర్మను క్యూరరులు

బ్రిటిషు పట్టణముపై ఫిరంగులు వేయుట

హార్టిస్టూలులో వైద్యులవ్వము.

లండను, డిశంబరు 18:— హార్టిస్టూలుపై జర్మను నౌకలు ఫిరంగులు కాల్చినప్పడచటపోలలో 82 మంది చని పోయినయినను 250 మందికి గాయములు తగిలినవనియును అచట అనౌకల నెదిరించిపోరిన ఇంగ్లీషువారి క్రూరులలో 5 గురు చనిపోయినయినను 15 మందికి గాయములు తగిలినవని యును ఆంగ్లేయ వైనికోద్వోగులు ప్రకటించిరి.

(ఉత్తరసముద్రమందలి నౌకాయుద్ధముగ పరిచేసిన కేట్ర లను యుద్ధవాన 1914 లో కట్టబడిన తేలికక్రూసరు. చిన్న ఫిరంగులు 9 గలవు. 2940 టన్నులబరువు. గంటకు 25 మైళ్లు నడచును. 'జోషను' అను యుద్ధవానగూడ 1914 లోనే కట్టబడినది. ఇది యొకడిప్రాగరు. 600 టన్నులు. వెడ్ల ఫిరంగులు 4 గలవు. గంటకు 25 మైళ్లు నడుచును.)

జర్మనల ప్రకటన.

లండను, డిశంబరు 18:— మాయాధనౌకలు బ్రిటిషు దీవులనుండి శత్రుపట్టణములను ముట్టడించునట్లు శత్రుపట్టణములలోనివారు ఫిరంగులను మా నౌకలమీద కాల్చిరిగాని మరియొక స్థలమునందు స్వల్పముగు నష్టముమాత్రమే కలిగినది. అని తెలిసినలో జర్మను వైనికోద్వోగులు ప్రకటించిరి.

ముట్టడింపబడిన ప్రదేశమునందలి జనసంఖ్య.

జనుల యభిప్రాయము.

లండను, డిశంబరు 17:— స్కాటులబోవట్టిల రక్షిత స్థానములయ్యుండ వీనివై జర్మనునౌకలు ఫిరంగులను కాల్చినందులకు ఆంగ్లప్రజ లాగ్రహవ్యవహారై యుండిరిగాని ఆంగ్ల నౌకాకాదులను మోచుచుండు కొనవ్వబడిన యొక గుండు నూది పోటువంటి స్వల్పవిషయముగ నెంచి తై రాగ్యభావము తో నాంగ్లప్రజ లీ విషయమును గమనించుచున్నారు.

ఆంగ్లనౌకాదళపథ్యలియొక్క ప్రకటనము.

ఆంగ్ల నౌకాదళమువారు గోల్డ్స్మిత్ నౌకయ్యున్న యొ క్తివలన గలగు ఫలితములను క్రమక్రమముగ జర్మనులధికముగా నవభవించుట తటస్థించుచున్నది. మరియును భూయద్ధమున తమ కనుకొన్నదీని ననుకూలముకలుగుటలేదనికూడ జర్మనులు తెలిసికొని యుండుటచేనిన్ని జనపబడినది నే పెక్కు యుద్ధేత్యములతో వారిట్లునౌకాదళ సంబంధములగు ముట్టడు లను కొంతకాలము వరకును సాగింపవచ్చును.

జర్మను ప్రజలకన్నీళ్లుడుడుట

నౌకాదళము కొరకువ్యయపరచబడిన సామగ్రియును వృధగాదని జర్మనుప్రజల కన్నీళ్లుడుడుట కొలేక, ఆంగ్ల దేశపుప్రజలకు మనస్సంచలనము గలిగించి ప్రాన్సు దేశమునకు సహాయవైద్యములను పంపకుండ చేయుటకొందు గనలను పెట్టియుంచిన యావగణములలోనికి మనయుద్ధనౌకలను లాగుటతో వారిట్లుచేసి యుండువచ్చును.

ప్రాణమువిసిగి చేయుచును

జూలెర్గాముల దళములగూడ కొన్ని బయలుదేరి జర్మను నౌకాదళము కరికి ట్టియున్న మనయుద్ధనౌకలలో కొన్నిటి కపాడుమును గలిగించి యానిగోధమును కొంతవరకు తొలగించి వ్యాపారనౌకలుపోవు సముద్రపు బాటలలోనికి జర్మనుయుద్ధ నౌకలువచ్చి వ్యాపారభంగమును కలిగించుటకు తగిన యవకాశమును కలిగించుటకు గూడ ప్రయత్నింపవచ్చును. యుద్ధము విజృంభించుచున్న కొలదిని జర్మనుల స్థితికష్టతరమై వారినిట్టి తెగు వలకు దొరకొనునట్లు ప్రోత్సహించుట తటస్థముగును.

అసమాన ప్రజానిధుల సంఘభావము.

ఆంగ్లనౌకాదళాధి పత్యమును వహించిన వారందరును గూడ సమమానమే ధాసంపన్నులును, నిరుపమాన స్వాసభవజ్ఞులునునగుటచేనట్టి సంఘమునందు నాంగ్లప్రజల కధికవిశ్వాసముగలదు.

అనకూలముగు భారతీయసామ్యము.

ప్రజలభావ మిసామ్యము ననుసరించుచున్నది. ఆంగ్లే ప్రజలయొద్ద నేనవికాలపు దినమువలెను వారి బాహుళ్య క్తి వన్నకాలపురాత్రివలెను దీర్ఘములై యున్నవి.

ఆస్త్రియా.

క్రాకో. వెజ్మిసలు పట్టణములను విడిపించుటకు ప్రయత్నములు.

లాహారు, డిశంబరు 18:— సి యం గెజెటు ప్రతిక కిటులతంలివార్తచచ్చినది. శత్రువులు క్రాకోనుముట్టడివిడిపించుటకు కొంత ప్రయత్నమును వెజ్మిసలను అడ్డచేయుటకు మరియొక విపరీతపుటాశతోనూడిన ప్రయత్నమునుగూడ చేయుచున్నాను. రష్యను లీరెండు ప్రయత్నములను నిరోధింపవలసియున్నది. శత్రువులు తలవెట్టిన ఈరెండు ప్రయత్నములలో నేడియునుగూడ కొనసాగుననితోచదు.

ఆస్త్రియనులు తమ వైద్యములను

సర్వయానుండి వెనుకకు రప్పించుటవలన గలిగి: ఫలితము.

లాహారు, డిశంబరు 18:— లండనునుండి డిశంబరు 18 వతేదీన సి. యం. గెజెటుప్రతికకిటుల తంలివార్త యొసగబడినది. రష్యనులను కా ర్చెధియను కనుమల కుత్తరముగ తి:మిచేయుటకు ఆస్త్రియనుల కవకాశము కలుగునట్లు వారు సర్వయానుండి తమవైద్యములను వెనుకకు రప్పించి సర్వయానుల తమ్ముచూర్మొనుట్ కవకాశము కలుగ చేయుచున్నారు.

టర్కీ.

గ్రీసుదేశపు నౌకాదళోద్వోగికి తురుష్కులు మరణశిక్ష విధించుట.

లండను, డిశంబరు 18:— ఒక గ్రీకు నౌకాదళోద్వోగి వైని రహస్య సమాచారములందిచ్చుచున్నాడను నేరము మోపి అరెస్టిన కానిస్టాంటినోపొలులో విచారణచేసి తురుష్కు ప్రభు

త్వము వారతనికొకరణశిక్షను విధించిరి అందులకు ఏదెక్కు ప్రజ లాగ్రహ వ్యవహారై యున్నారు. అగని సురక్షిసినయెడల గ్రీకు తురుష్కుదేశముల మైత్రి భంగముకమ్ముట నిశ్చయమని ప్రతికట వ్రాయుచున్నది.

ఎడియానోపొలులోని తురుష్కుల వైనికోద్వోగులు

ఆత్మహత్య చేసినవారు.

లండను, డిశంబరు 18:— ఎడియానోపొలులోనున్న వైద్యములన్నియును తిండిలేక మలముల మాకుచున్నవనియును అచటి వైనికోద్వోగులు చాలమంది ఆత్మహత్యలను చేసికొని చనియును వదంతులు పుట్టియున్నవి. కానొనిస్టాంటినోపొలులో నున్న ఇటలీ దేశీయులు సకుటుంబముగ నవటనుండి వెనలి పోవుచున్నారు.

కానిస్టాంటినోపొలులో

సర్వసేనా నాయకుడు.

లండను, డిశంబరు 18:— ఫ్లిట్ లూర్లు వారు దెరుగాల్లుజాగారు. కానిస్టాంటినోపొలులో సర్వసేనాధిపతిగా నియమింపబడిరి.

నౌకాదళ మంత్రి

ప్రస్తుతము తాత్కాలిక యుద్ధమంత్రిగానున్న ఎస్కీ జరు నుకముగాను నౌకాదళ మంత్రిగా నియమింపబడి.

ఆంగ్లదళములు

పారసీకక్రిస్టుముత్తాగగడమును ముట్టడించుట.

లండను, డిశంబరు 18:— ఆంగ్లదళములు పారసీక సంగ యుత్తాగగడమును ముట్టడించుటకలన తురుష్కులు భీతిగ మధ్యదేశమునకు పారిపోయిరి. వైద్యనికేతములు ధ్వంసము చేయబడినవి. కొటలకుగూడ గొప్పనష్టము కలిగినది.

సయాము

సయాము దేశమునందలి మహమ్మదీయులరాజభక్తి

తంలివార్తలు

లండను, డిశంబరు 18:— సయాముదేశములో క్రైస్తవ గను పరగజానులూనుగారు శ్రీ రాజచక్రవర్తిగారికి మహమ్మదీయులు రాజభక్తి భరితులై యున్నారనియును సానుభూతిని గలిగియున్నారనియును ఆంగ్లప్రభుత్వము వారికి సంపూర్ణ విజయము కలుగవలయునని ప్రార్థించు చున్నారనియును తంలివార్త నందిరి.

సయాము రాజుగారి మంత్రి

రంగూను, డిశంబరు 18:— సయాము రాజుగారికి క్రధానమంత్రియను సర్వ విషయ కోపదేశకులైన కా॥ శే. టి. వెస్టు గార్డుగారు సెలవుపుచ్చుకొని భోస్లనుకు వెళ్లి యుండి నందున నేడు భోస్లనునుండి పొగయోడలో కలకత్తాకువచ్చిరి. మరల నిటకుండి తమపనిలో ప్రవేశించుటకు చీనాదేశపు పొగయోడలో సయామునకేగిరి.

దక్షిణహిందూస్థానము

కూనూరు మునిసిపలు సభ.

బడ్జెట్టు విచారణ.

కూనూరు, డిశంబరు 18:— కూనూరు మునిసిపాలిటీ వారి సభ నేడు చైర్మనుగారగు శే. హెచ్చి, కొలియనుగారి యాజమాన్యముక్రింద జరిగినది. ఈసభలో బడ్జెట్టుగరించి చర్చింపబడినది. కలెక్టరుగారి ద్వారా వైర్మనుగా నిదిగరకే బడ్జెట్టును దొరతనమువారి విచర్యకు పంపించిరి. దీని విషయమై తీవ్రమగు చర్చజరిగినది.

బడ్జెట్టు విషయమై ప్రకటించిన సంగతులను విమర్శన బుద్ధితో చదువవలసియున్న దనియు చైర్మనుగా నిదివరకు చాల కాలము క్రిందటనే వీరిని తెలియజేయవలసి యుండెనని యు, దివిజనలు ఆఫీసుగారికికూడ దీనిని చదువుటకు తగినంత వ్యవధి లేదనియు కోడ్సుజేమ్మగారు తెలియజేసిరి.

బడ్జెట్టును తామెంత మాత్రమును అంగీకరించుటలేదని తెలియజేయుచు మేజరు కాన్సాలుగారిట్లు సెలవిచ్చిరి:— మున్సిపలు కవున్సిల్లరులకు కొంతవరకు బాధ్యతయున్నది. కొన్ని క్రొత్తలింగులకు సంబంధించిన పనులవిషయమై కేటు చేయరు ప్రశ్నించుచువచ్చిరికాని, కవున్సిల్లరుల కీగూడయేమి యు తెలియనందున యూరకొనవలసి వచ్చినది. సభ్యులు తెలియజేసిన విషయములను వెదచెవిని పెట్టుచుండుట చైర్మనుగారికి మంచిదికాదు.

ఈ సారాంశములలోనే భూస్వామి జిల్లా సమీపమున నదిలో నొకచోటకు మా బసెనది. భాగ్యము విజయించు, సాహు కారు బహుమతిని పొందినట్లు చెప్పినవారు మా క్రొత్త కాగానే మా జిల్లా నదిలో కట్టివేయించెను. అంతట ఆయన ముఖమున నుండి చిన చొంగలు అప్పు క్రొత్తయందుకున్న 700 రూపాయలను దోచు కొనిపోయారు. ఈ రెంటి శ్రేణములలోను ఎవరెవరు యిది చరకు పుట్టుకొనలేదు.

కొలంబొ. డిసెంబరు 18:— నెహ్రోలియను బోనపార్తి గారి సంకల్పమైన యల్. బోనపార్తి వైసుగారు ఈ వారమున పోనపార్తికి దృష్టమునకు వచ్చిరి. యదృష్టమునగూర్చి పూనుకొను వారి యభిప్రాయమేమియును నాయన ఇట్లుచెప్పిరి. ఆంగ్లవైదిసలయొక్క సుప్రసిద్ధమున వైద్యసాహసములును నూన్పు ప్రశ్నించుటతో యనకాశము లేదు. వారి ప్రవర్తనమున విమోచనము. దానిని చేసినవై నెరుకదలచిన భోగపూయంత యొక్క జీవిత కంఠమును. తులకర్మస్వాసము మున్నగువాని విషయమునందు ఆంగ్లేయులకు లక్షణముల మీఁకరుండునుగదా. అ) అయిన నుజిని.

EAT EUROPEAN WAR.

(REUTER'S AGENCY)

GREAT BRITAIN.

ment of Hartlepool.
ed and 250 Wounded.

LONDON, November 18.
stated that 82 were killed and 250 wounded in the engagement off Hartlepool.

alties on Destroyer "Doon."
re killed and fifteen wounded on the cruiser "Doon" in the engagement off Hartlepool.

Hit by Coast Batteries.
LONDON, December 18.
n official message says "our ships were hit by batteries but only slightly damaged in another

German Cruiser Sunk.
Two-thirds of Crew were Drowned.

PETROGRAD, December 18.
It is officially stated that the German cruiser "Friedrich Carl" was sunk in the last sortie in the Baltic. Two-thirds of the crew were drowned, less than two hundred being saved (See December 11th.)

Population on Bombarded Area.
Attitude of British Public.

LONDON, December 17.
While there is considerable indignation at the bombardment of Scarborough and Whitby, which are open towns, the British public has taken the matter philosophically as a policy of pin-pricks designed to force the hand of the British Admiralty.

Effects on British Naval Policy.

There is every sign that the effects of the silent British naval strategy are becoming more and more felt in Germany. Also the German people is realising that the land campaign has not gone so well as was expected, wherefore a repetition of raids like that of yesterday may be expected aiming at various objects.

Pacifying the German People.

These may be intended to persuade the German people that money spent on the fleet has not been altogether wasted, or to upset the British people and so check the despatch of reinforcements to the Continent, or to draw our ships into a prepared minefield.

A Desperate Hope.

A flotilla of submarines might even hope to lessen the stringency of the North Sea blockade by drawing off ships and permitting the passage of some raiders to the trade routes. The progress of the war makes a situation for Germany calculated to create an attitude of mind which leads to the performance of acts of desperation.

An Unequalled Combination.

The British public however, has implicit faith in the Naval War Staff which is a combination of brains and experience never equalled in history.

An Apt Indian Proverb.

The public attitude is that expressed by the Indian proverb: "The patience of the British is as long as a summer day, but their arm is as long as a winter night."

Outrages by Germany.

Committee of Inquiry Formed.

LONDON, December 17.
The following Committee has been officially appointed to consider the detailed statements of accusations of outrage and breaches of international laws of war by Germany. Viscount Bryce is Chairman. Others are Sir Frederick Pollock, Sir Edward Clarke, Sir Alfred Hopkinson, Professor Herbert Fisher and Mr. Harold Cox.

Grand Ovation to Mr. Churchill.

Mr. Churchill received an ovation yesterday while walking on Horse Guards Parade.

Great Rush of Recruits.

Resembles Scenes Early in War.

LONDON, December 17.
Great rush of recruits to-day already resembles scenes early in the war.

The British Force.

Casualties.

Wounded.

LONDON, December 17.
Captains V. Gillan, Yorks and Lancs; Osburn, Medicals and Worrall, Devonshires; Lieuts. C. Bartram, Bedfordshire; S. Byng Maddick, Army Service Corps and Wells Royal Fusiliers; Second-Lieuts. C. Collins, Rifle Corps, W. Fleury, fifth Lancers; M. O'Shaughnessy, South Lancs; A. Pinn, Eighteenth Hussars; W. Pugh, Scots Fusiliers; W. Thompson, East Surreys; H. Yates, West Ridings.

Missing.

Second Lieut. H. Stalker, Cheshires.
Unofficially reported wounded and prisoners:—Lieuts. C. Vans, Border Regt. J. Lucas, Warwicks.

Lecture on the Indigo Industry.

LONDON, December 18.
In a lecture on the Indigo Industry Dr. Fredrick Perkins said that the Government ought to insert a clause in contracts that on y natural indigo was to be used. If after a few years the experiment fails and synthetic product is to be found superior then the natural indigo must cease to exist. He advised the planters to take courage in both hands and sow largely in increased tracts of land but there must be all round improvements in agricultural and chemical methods otherwise he saw no possibility of increasing or even retaining the industry.

Bombardment of the Gulf of Aros by the British.

LONDON, December 18.
ATHENS.—The British bombardment of the Gulf of Aros terrified the Turks who fled into the interior. The Barrack were destroyed and fortifications seriously damaged.

FRANCE.

Bombs Thrown On Freiburg.
Enormous Damage Done.

PARIS, December 18.
In spite of furious cannonading, French aviators dropped eighteen bombs on railway and aeroplane sheds at Freiburg. Fourteen exploded doing enormous damage. The aeroplanes returned safely to Belfort.

Paris Communique.

LONDON, December 18.
A Paris Communique says that yesterday afternoon was marked by our progress in Belgium where all the enemy's counter-attacks failed. Vigorous offensive at Arras made us the masters of several trenches in the front of Auchy which is only one and a quarter miles to the southwest of La Bassée, Loos and St. Laurent-Blangy both of which are only two miles to the eastwards of Arras. At St. Laurent-Blangy we carried nearly the whole of the enemy's first line of trenches over more than a kilometre of front. Our heavy artillery in the district of Fracy-La-Val and in champagne gained clear advantage. In Argonne the enemy blew up one of our trenches north of Lefour-de-Paris and tried to debouch from it with three battalions. This attack and another made against St. Hubert were repulsed. There is nothing to report to the East of the Meuse and in Vosges.

Work in the two Fronts.

Described as "Nibbling."

LONDON, December 17.
In connection with the Western frontier the work of the moment is "nibbling."

General Joffre is said to be nibbling all along the line occasionally making small advance in a position well chosen for its tactical advantage. Meanwhile he is learning there how best to make use of the superior strength he is now believed to command. Rheims and La Bassée are mentioned as week spots in the line.

RUSSIA.

Attempts To Relieve Cracow and Przemyśl.

No Chance of Success.

LAHORE, December 18.
A "C. & M. Gazette" cablegram says:—The "Times" Correspondent at Petrograd says:—Russia has to deal with two distinct movements an attempt to relieve Cracow, and the far more ambitious attempt to relieve Przemyśl. There are no grounds for anticipating that either will succeed.

Russian Communique.

Germans Being Pursued in Mlava Region.

LONDON, December 17.
Yesterday evening's Russian Communique says:—We are vigorously pursuing defeated German on Mlava Front. The bulk of the enemy forces have crossed the East Prussian Frontier. We have captured prisoners and guns and war materials.

Quiet on the Vistula and in Galicia.

There was no fighting of any importance on December 16th on the left Bank of the Vistula or in Western Galicia.

TELEGRAMS.

Sorties by Przemyśl Garrison.

The Garrison of Przemyśl made many sorties in last week. All were repulsed with heavy loss.

River Neva Blocked by Ice.

Petrograd is without water owing to the blocking up of the Neva conduits by ice. This last occurred in 1893.

Russian Factories Unable to Work.

Factories are unable to work in the western frontier.

GERMANY.

Want of Method in German Objectives.

Believed to Cover Other German Movements.

ALLAHABAD, December 8.

The "Pioneer's" London Correspondent cables:—The spasmodic assaults now being delivered on the Allied left are believed to cover other movements of the Germans. There are indications of activity on the German left. There is very little method in the German offensive which seems to have lost all objective and strategic direction.

Kaiser's Orders to Troops.
Present Task in Poland.

LONDON, December 18.
The "Times" Petrograd correspondent states that according to wounded Germans from the front the Kaiser has ordered Warsaw to be taken at all costs. "Our present task is in Poland there is time to settle business in the west latter."

German Force in Poland Greatly Strengthened.

It is understood that General Von Hindenburg, has been reinforced by nine corps within the month, three recently, and that he has sent two to Hungary. Twenty remain in Poland.

Kaiser's Health Improved.
Instructions to Generals in Field.

LONDON, December 18.
The "Pioneer's" London Correspondent cables:—The Kaiser's condition has improved. He has been able to send instructions to his Generals in the field which is not a disadvantage to us since interference with the Staff is profitable to the Allies.

The Kaiser.
Returning to the Front.

AMSTERDAM, December 18.
It is announced that the Kaiser is returning to the Front.

FAILURE OF GERMAN CAMPAIGN.
Public Uninformed.

Government Husbanded Food Supplies.

LONDON, December 17.
The German public remain still uninformed as to the failure of the plan of campaign. Victories are still being reported. The Government are husbanding food supplies. The cost of several commodities is now beyond the purchasing power of the poor since the more effective overhaul of cargoes began.

Attempt to Capture American Sympathy Fails

The German campaign to capture American sympathy has failed as newspapers have declined to be influenced by the agents sent. Most of these have gone to South America. Although political agents are busy prompting sympathisers on the Senate, the Germans will never recover the ground lost through their treatment of the Belgians. The fact has repeatedly operated against the German policy even in sympathetic quarters. (Censored.)

BELGIUM.

A Hunt Club Established.
Behind the Trenches in Flanders.

LONDON, December 17.
Behind the trenches in Flanders a battle hunt club has been established. Twenty-six couple of hounds have been imported. There is a strict understanding that anyone breaking his collarbone or otherwise disabling himself or horse will be tried by Court-Martial.

TURKEY.

On Charge of Espionage.
Indignation in Athens.

LONDON, December 18.
Indignation prevails in Athens at the condemnation to death in Constantinople of a Greek naval officer on the charge of espionage. The papers say that Greco-Turkish relations will be broken off if the sentence is carried out.

Turkey and the War.
Suzerainty in Egypt Terminated.

LONDON, December 17.
It is officially announced that in view of the state of war arising from the action of Turkey, Egypt will henceforth constitute a British protectorate. The Suzerainty of Tur-

TELEGRAMS.

key is thus terminated. The British Government will adopt all measures necessary for the defence of Egypt and the protection of the inhabitants. Sir Arthur Macmahon has been appointed High Commissioner.

Troops Starving at Adrianople. Italians Leave Constantinople.

LONDON, December 18.
It is rumoured that many Turkish Officers in Adrianople have committed suicide and that troops there are starving. Italian families are leaving Constantinople.

Military Command of Constantinople. Field-Marshal Von Der Goltz Appointed.

LONDON, December 18.
Field-Marshal Von Der Goltz has been appointed Military Commander of Constantinople.

Admiral Suchom. Appointed Minister of Marine.

LONDON, December 18.
The Acting Minister of War, Admiral Suchom, has been appointed Turkish Minister of Marine.

AUSTRIA.

Austrian Invasion of Serbia. Withdrawal of Troops and Result.

LAHORE, December 18.
A "Civil and Military Gazette" cablegram dated London 15th December, says:—

Apparently the Austrians withdrew the army corps from Serbia enabling the Serbians successfully to take the offensive and the Austrians to drive the Russians to the north of Carnathians.

SIAM.

Siamese Moslem Loyalty. Assurance by Sultan to Trengganu.

LONDON, December 18.
The Sultan of Trengganu (Siam) has assured the King of the Moslem community's loyalty and sympathy and prays for the decisive victory of the British Army.

INDIAN TELEGRAMS

(Associated Press Agency.)

DELHI.

War Cable to the Viceroy. The Recent Bombardment.

DELHI, December 18.
The Viceroy has received the following from the Secretary of State dated yesterday:—The bombardment of Scarborough, Whitby and Hartlepool caused 170 civilian casualties at the latter of which 55 were killed. The Admiralty says a number of enemy's fastest ships were employed and they remained about an hour on the coast. They were engaged by the patrol vessels on the spot. As soon as the presence was reported the British patrolling squadron endeavoured to cut them off. When sighted by the British vessels the Germans retired at full speed and favoured by mist made good their escape. The Admiralty point out that such demonstration against unfortified towns or commercial ports although not difficult provided a certain amount of risk and it is accepted that they are devoid of military significance. It may cause loss of life to the civilians and damage to private property. It must not be allowed to modify the general naval policy which is being pursued. The War Office announce among the troops at Hartlepool seven were killed and 15 wounded and at all the three places there is an entire absence of panic and the demeanour of the people is everything that could be desired.

The "Times" Opinion.

The "Times" says:—The possibility that such raids would be attempted is widely known and fully expected. The German warships would come again until they come once too often. Such a visitation will cause the Government or nation not to swerve from their fixed resolve and send every possible man and gun and rifle to the continent to assist in driving back the Germans from the lands they have invaded and finish the war on German soil.

Paris Reports.

Paris continues to report old gains consolidated and new gain made. The British warships co-operated and violently bombarded the west end of the Belgium coast.

Austrians Checked.

A Russian communiqué states:—The Germans are driven back towards the frontier in Mlava region. On the left bank of the Vistula the Russians are obliged to fall back a little south of Cracow. The Russians checked the Austrians advancing from beyond the Carpathians.

Attempt to Reach Warsaw.

A Petrograd report says that the Germans are still further reinforcing the army on the Vistula and evidently persisting in the effort to reach Warsaw.

Serbia free from Austrians.

A Serbian communiqué says:—The King and the Crown Prince entered Belgrade at the head of the Serbian army and not a single Austrian soldier except the 600 prisoners remains in Serbian territory.

TELEGRAMS.

A New Member of Council.

DELHI, December 18.
The following is published in the current issue of the "Gazette of India" Legislative Department.

Colonel Benjamin Holloway is appointed Additional Member of the Council Vice Major-General Birdwood resigned.

Documents Connected with the War.

Published in a "Gazette Extraordinary."

DELHI, December 18.
The following sets of documents relating to the European crisis which have been laid before both Houses of Parliament or otherwise published at Home are now published by the "Gazette Extraordinary" in India viz. (1) Introductory Narrative of events, (2) Speeches in the Houses of Commons, (3) Despatches from H. M. S. Ambassador at Berlin respecting an official German organisation for influencing the press of other countries, (4) Correspondence relating to the events leading to the rupture of relations with Turkey, (5) Documents respecting negotiations preceding the War published by the Russian Government.

CALCUTTA.

Trading with the Enemy.

Charge Against Calcutta Merchants.

CALCUTTA, December 18.
Before the Chief Presidency Magistrate, to-day, the hearing was resumed of the charges of trading with Germany, in contravention of the Royal Proclamation, alleged against Gunpat Ray & Co., General merchants, Calcutta. The Advocate-General said that since the last hearing the Post Office Censor had intercepted and forwarded to the police letters addressed to the accused from their Genoa agent in which the latter intimated that he had forwarded cases of mica to a firm in Berlin and had received a cheque in payment. The Counsel added that while the present trial was dependent on one letter others must have escaped the Censor and reached the accused. The case was adjourned.

Cutting Currency Notes.

Protest Against Prohibition.

CALCUTTA, December 18.
The Bengal Chamber of Commerce replying to a letter from the Finance Department, Government of Bengal, protest against any measures aimed at putting a stop to the practice of cutting currency notes. The practice, they urge, facilitates use of notes for purchase of remittance, popularises notes and is precautionary against theft.

Bengal Presidency Athletic Association.

Annual Sports Abandoned.

CALCUTTA, December 18.
The Bengal Presidency Athletic Association sports in January have been abandoned owing to a number of Regiments being at the front.

Indian Golf Championship.

Meeting Likely to be Abandoned.

Only twenty-eight entries have been received for the Indian Golf Championship. If there is no material increase the meeting will be abandoned.

The Sadarghat Political Shooting Case.

CALCUTTA, December 18.
Mr. Wares, Joint Magistrate of Chittagong is engaged in the hearing of what is known as the Sadarghat political shooting case in which Adityanath Dutt is charged with having shot dead Satyendra Nath Sen. Mr. B. C. Mitter, Standing Counsel after shortly opening the case examined Narendranath Sen the person aimed at. Witness said that he was a Police informant. He became a member of the Dacca Anusilan Samity and gave information to the Police regarding the working of that Samity and its members. He was a witness for the prosecution in the Dacca conspiracy case. After the conviction of the accused in that case several attempts were made to kill him. He came to Chittagong in May and remained there for sometime. He knew Aditya from his infancy. On the 19th June on which day Satyendra died he saw Aditya at Chittagong. On the evening of that day witness went to Sadarghat. He went to a cycle shop and at about 7-30 he left that shop with Bijoy and Satyendra. When they came to a bakers shop he heard hurried footsteps. He looked behind and saw Aditya with something in his hand and aiming towards his head. He lowered his head and ran towards the left when he heard the loud report of a gun. He ran and found three persons pursuing him. He entered a shop. Subsequently he found that Satyendra was hit. Several more witnesses were examined after which the case was adjourned.

Rich Resident Robbed.

CALCUTTA, December 19.
The house of Babu Panchbhoy Dev a rich resident of Chattri in the Hoozhly district was raided by dacoits recently. They entered the house, bound the owner hand and foot and decamped with gold ornaments worth about Rs 1200.

A River Dacoity.

A river dacoity was committed at about the same time near Khudra. A paddle dealer returning from bazar boarded his boat at nightfall on Bagmati river. At midnight dacoits boarded the craft and looted the proceeds of the day namely Rs 700. No arrests have yet been made in either case.

TELEGRAMS.

BOMBAY.

The English Mail Steamer Delayed. Will Not Arrive on Xmas Day.

BOMBAY, December 18.
The Superintendent of the P. & O. Company, Bombay, has received intimation that the Mail-steamer "India" with the outward Mails of the 5th instant will not pass Suez before Saturday, the 19th. This means, that the "India" will not arrive here on Xmas day as expected, but will be two days late, arriving only on the morning of the 27th instant.

Collision Between Boats.

Suit Against P. & O. Company Dismissed

BOMBAY, December 18.
The Hon'ble Mr. Justice Macleod delivered judgment yesterday in the suit brought by H. J. Dixon & Co., owners of a motor boat against the P. & O. Company steam launch "Ginowar." There was a collision on the 18th September between the motor boat a large towage by "Ginowar" and the plaintiffs claimed damages done to the motor boat on the ground that the launch was to blame for the collision. The defendant denied the claim. His Lordship was of opinion that there was no negligence on the part of the "Ginowar" and dismissed the suit with costs.

Bombay Prize Court.

Suit Against Owners of S. S. "Wartenfels"

BOMBAY, December 18.
At the High Court to-day Justice Macleod was engaged in the Admiralty division in hearing a suit brought by P. Nuserwanji and Co. to recover £ 157-10-0 from the owners of the S. S. "Wartenfels," Hansa Line steamer, for coal supplied on 27th July. The Master of the vessel gave a bill payable by the owners at 30 days' sight in settlement of the claim. As it was unable to obtain payment, the suit was filed and an order was obtained for the arrest of the ship from the Bombay High Court. In the meantime the ship had been captured as prize of war at Aden and returned to Bombay.

In the written statement of the Secretary of State it was contended that the admiralty Court in Bombay had no jurisdiction to issue a warrant for the recovery of the debt due to the plaintiff. It was also pointed out that on the date on which this suit was admitted the vessel had been handed over to the Bombay Government and therefore the plaintiff was not entitled to any lien on the vessel.

Counsel for the plaintiff contended that the vessel having since come to Bombay His Lordship had jurisdiction. They were not concerned with the action of the Aden Court.

Mr. Binning, for the Crown, stated that the Court could not interfere with acts of the State. No suit could lie against a prize ship. They had no precedents for any claim being brought in Court against a prize vessel. They admitted no rights against the vessel. The ship was captured by the King, and a subject could not sue against it. Mr. Binning also stated that the law administered by the British Prize Courts were in conformity with the provisions of the Hague Convention.

Surgeon-General Stevenson. Lord Willingdon's Fine Tributes.

BOMBAY, December 18.
Before a large gathering of local Medical practitioners yesterday at the College of Physicians and Surgeons, Lord Willingdon unveiled the portrait of Surgeon-General W. H. Stevenson, late Surgeon-General with the Government of Bombay. In a speech reviewing the fine record of Surgeon-General Stevenson's work Lord Willingdon said that apart from his actual administrative work through his influence and character Surgeon-General Stevenson united as never before the official and non-official members of the medical profession in a spirit of mutual effort and co-operation to achieve the best possible result for medical science in the Presidency. His Excellency trusted that the spirit might increase in future years and that more and more they would find all medical men working together in their various positions with one common object "i.e." to succeed by their combined efforts in reducing sickness and disease which caused such havoc among certain classes of the population.

Moslem Pilgrims and Moslem Loyalty.

BOMBAY, December 18.
The following telegram has been sent to the Private Secretary to His Excellency the Viceroy by the Hon'ble Moulvi Rafiuddin Ahmed, Hon. Secretary of the Bombay Presidency Moslem League:—"Pray convey to His Excellency the Viceroy the warm thanks of the Mahomedan community for his recent communique setting forth measures adopted by the Government of India to ensure the safe and speedy repatriation of the Indian pilgrims at Jeddah which as might be expected has been most cordially received by all classes of the community. I am assured however to bring to His Excellency's notice that in view of the compensation promised in the communique to the ship owners by the Indian Government for the hire hitherto charged by them this year for return passage from Jeddah is about Rs 15 nearly double of the amount in previous years. It is hoped that normal rates would be charged in the case of the remaining pilgrims."

PUNJAB.

Wounded Soldiers From Basra.

LAHORE, December 18.
A further batch of wounded soldiers from Basra arrived in Lahore to-day and were conveyed to the Mayo Hospital in motor cars and phaetons.

TELEGRAMS.

Envor's New Khedive

లంపడు డి సెంటు 15:—లంపడు లెవీ సెంటు ఆర్. 5.
అచ్చినను చాక్లరు, ఇచ్చగ్రామ లై హా రు, అచ్చిపాల్లు లోపము
గారు.

స్వకౌశల్యము. వీరు ఎమ్ ఏ, (VI A) పరీక్షలో నుత్తీర్ణులై
 బహుళగతం మహాభారతానికి కళాశాలలో నాన్లెయిట్
 బృతుబోధకులై ఎంబిడి వత్సరములనుండి పనిచేయు
 వారు. వీరు తమపనిని సరిగ్ జరుపుకొనుచు, ఆంధ్రభాషా
 వ్యవహారము, తమవలె సంస్కృతభాషా పరిచయమునుగూడ
 చేయున్నారు. వీరివద్దనుండి నెలపు పుచ్చుకొనినవృద్ధు
 లు విద్యార్థులు తమ కృతజ్ఞతా సూచకముగ వారిని
 బహుమతులతో సాదరించి తమ గురుభక్తిని వెల్లడించిరి.
 దినంబున రావు బహదూరు కి శాంతి శ్రీరా
 మ బాచార్యులు గారు అగ్రాసనాధి పత్యము
 పొందియుండగా నీమహోన్నతమంతయు జూగెను. శ్రీరామా
 యాచారిగారు ఆంధ్రకావ్యరెక్కయొక్క యుద్దేశములను
 బంపుచు సాంధ్రవిశ్వవిద్యాలయ స్థాపనమునకు శ్రీశ్రీమగిరి
 పురగారి వంటియావను లాకభావగాని రెండు భావముగాని
 త్వముగవచ్చి యేదో యొక కావ్యమునందు పండితులైన
 కవిర దేశములకుతో ను యాకావ్యములయొక్క నూతనాం
 బులను సేర్పికొనవలయుననియు, సంకరవరుగాని తత్సార్వ
 విద్యాలయస్థాపన కవకాశము లేవనియు నెఱవిచ్చి
 న్నారు. అట్టి వారిలో శ్రీబుర్రా శ్రీమగిరిరావు పంతులు
 ప్రధములుగగణించదగు.

దు. సూర్యనారాయణ,

II

ద్రుమహాశయలారా!

ఆంధ్ర పత్రికకు చందాకొంచెము హెచ్చింపబడు
 యు నికముందు పూర్వమువలెనే యాంధ్రులందరు యాద
 వలయుననియు పత్రికాధిపతిగారు సవినయముగా జేసిన
 పన చదువరులెల్ల కదివరకే చదివియుండరు. ఆంధ్రోద్య
 మ కొనసాగటకు ఆంధ్రుల మొరలానించెడి యాంధ్రాం
 బ దైనిక పత్రిక లోకవరములని ఆంధ్ర ప్రముఖులం
 బికోళ్ల జెప్పియున్నారు కాని ఆంధ్రుల యుద్యమమును
 జేర్చి ఆంధ్రలోకమునందలి కొరత తీర్చుటకు సాహసించి
 మనయాంధ్ర పత్రికాధిపతిగారే. వీరి దైనిక పత్రికను
 సంభించి ఆంధ్ర బాహుదుల మాధ్యాంధకారమును బోగొట్టి
 చివరపుడు వీరు తమదేశ సేవాతత్పరతతో మునిగి లాభ
 ములనుమాటమరచియుంటిటస్వల్పచందానునిర్ణయించిరిగాని,
 బుద్ధివన్మదాయకముగా కుండకొనసాగించిరి యని ఇదివ
 రుండియుముగలదు. వీరింతకాలము దీనిని తీరుననే సమర్థింప
 గి యుండుట వీరి స్వాధీనత ల్యాగమును వెల్ల
 పచున్నది గాని మరియొకటిగాదు. ఇప్పుడు చందా
 గ హెచ్చించెదనని కోరుటవంతగాదు. ఇప్పుడువారు కోరిన
 రూప్యములైనను దేశ భావ లలో నుండు నితర
 క పత్రికలకన్న తక్కువ యనిన యాంగలేయ పత్రికల
 కి లభ్యుతరమని వేరొచ్చెప్పనేల. ఆంధ్రదేశమందలి ప్రతి
 కుందు పత్రికనందు ఈ యాంధ్రపత్రిక మూలమున దేశ
 పత్రికల కరతలామలకము లయ్యెను. ఆంధ్ర మందలి కది
 పుచ్చుచుండెడి మహోపకారము చెప్పవలసిగాదు. ఆంగ
 పత్రికల యందలి సౌకర్యము లన్నియు దీనియందు
 నుండుకాని వానికన్న నిది వెక్కువడగుట వెలతక్కువ
 మెట్లున్నను ఆంధ్రులయందు సంకురించుచున్న సంఘీభావ
 దేశసేవాసక్తిని పురి కొల్పుటకు ప్రధాన సాధన
 నెలయుచున్న యీ పత్రికారాజమును పోషించుట
 యాంధ్రులయొక్క విధియయి యున్నదని ఆంధ్రలోక
 లారా? ఈ యాంధ్రపత్రిక చిరకాల మాంధ్రదేశ సేవ
 వలయు నన్న దానికి తగిన ద్రవ్యోపపత్తి గలుగ
 వలయు గదా? పత్రికాధిపతిగారు కోరిన చందా
 ము పత్రికా పోషకుల మాత్రము జాలుగాని దీనివలన
 లభిగారి కెట్టిలాభమును మిగులదని నా తాత్ప
 . ఇట్టి స్థితియందు ఆంధ్రమహాశయుల ప్రోత్సాహము
 డుటవలసిన ఆంధ్రమహాశయులయందలి యాదార్య
 మువలనను నిట్టిదైనిక పత్రిక కొనసాగించుట దర్బు
 వ్యవహారకన్న పరిహాసాస్పద మింకొకటిలేదు. నీటికొద్ది
 రయనునటుల ఆవసరమునుకొని మన యాదారమును
 భావమును బెంచుచుండవలయునని నేజెప్పవలెనా? కాన
 యాంధ్ర మహాశయలారా! తామందరు పత్రికాధిపతిగారి
 నమును నిస్సం దేహముగ యాహ్వానించితమని ప్రతి
 భిముఖులైన వెల్లడించి పత్రికాధిపతిగారి కుత్సాహ
 బురికొల్పటగాక తామందరు తమచేతనైన కొలది
 చందాదారుల సేకరించుటకు యత్నించెదనని నమ్ము
 ను.

చా. వెంకట్రావు.

కాకినాడయందు సిరాపురములో రాజా కాలేజిహాలులో
 ఇటీవల ఒక సభజరుపబడి యా కాలేజిపురాధిపతిదాస్యసంఘము
 నొకటి నీర్పాటుచేయుటకు నిర్ణయింపబడెను. ఆకళాశాలలో
 చదువుచుండిన విద్యార్థులెక్కువగాని ఆసంఘమునకు మెంబ
 రగుటకు కోరునెడల 1915-వసం॥ జనవరినెల రెండోలోగా,
 అర్ధరూపాయా ప్రవేశపురుసుముతోడ, దరఖాస్తులను కాకినా
 డలో మొదటి గ్రేడుపీఠదరు కె. సోమేశ్వరరావుగారిపంపవలెను.

“ఈ రాజమహేంద్రవరమునందలి గవర్న మెంటుఉర్దూ
 కాలేజిలో ప్రధానాంధ్ర సంస్కృతోపాధ్యాయులుగానున్న
 శ్రీ ఆకొండి వ్యాసమూర్తి కాశ్మీగారిని వెకె.వ.కె తీసి
 కొనుడని యుత్తరువిచ్చియున్నది. అందు ప్రాస్తులవారొక
 సంవత్సరమునరకు గడవు నిలదని కోరినట్లును, దానికి వారొప్పు
 కొనక 1915. మార్చి ఆఖరుతో నిలిచిపోయినట్లును తెలిసి
 నది. వీరికి సంస్కృతాంధ్రముల రెంటియందును సమానమైన
 పాండిత్యముగలవే. వయసెంతయుండునో గాని దేహ పటుత్వ
 మేమియు తగ్గలేదు. ప్రతిదినమును రమారమి రెండుమైళ్లదూర
 మున నార్యాపురములోనున్న తమయింటినుండి నియమితకాల
 మునకుఁ దప్పక పాఠశాలకు వచ్చుచున్నారు.

ఇట్టి దేహపటుత్వము గలిగి తమ పదవికి తగినపని కేలాటి
 లోపములేక చేయుగల శ్రీ కాశ్మీలవారికొక సంవత్సరము
 గడవునిచ్చుటకు సర్కారు వారేటి కొప్పుకొనక పోయి
 తెలియకున్నది. వీరి పదవికై యనేకమంది యిప్పుడరీ లనిచ్చు
 కొనుచున్నారు. ఈ పదవికి ప్రైనింగు కాలే
 జిలో నాంధ్రోపాధ్యాయులుగానున్న శ్రీ వడ్డాది ముప్పరా
 యుడుగారువచ్చిన బాగుండునని కొందరును మఱి కొందఱు
 శ్రీ అప్పారావులుగారు వచ్చిన బాగుండునని బలపురు
 పుబుధిముల ననుకొనుచున్నారు. కాని శ్రీ కాశ్మీలవారు
 కోరినప్రకార మొక సంవత్సరము గడవునిచ్చుటయే వ్యాయ
 మని చెప్పవలసియున్నది. అని ఒకరు వ్రాముచున్నారు

ఆంధ్రపత్రిక చందాదారులకొక విన్నపము.

మా పత్రికకు చందా దారులుగా నుండు
 వారిలో చాలమంది మాకు వ్రాయును తరములలో
 తాము వారపత్రికకు చందాదారులో దినపత్రి
 కకు చందాదారులో సూచించకున్నారు.
 వారి నంబరును పూర్తియగు చిరునామాను
 వ్రాయకున్నారు. అందువలన చాల చిక్కుకలుగు
 చున్నవి. కాన మాకు తరములవ్రాయు చందా
 దారులందరును దయచేసి ప్రతియుత్తరము
 నందును 1 వారపత్రిక లేక దినపత్రిక. 2 వారి
 పేరునకుముందుండు నంబరు. 3 పూర్తియగు చిరు
 నామా-వీనినిమూటినితప్పక వ్రాయ బ్రాధితులు.
 పత్రికాధిపతి.

విన్నపము

ఆంధ్రమహాశయల యాదరణము వలనను,
 ముద్దమువలన గలిగిన వ్యగ్రోత్సాహమువలనను
 వినపత్రిక స్వల్పకాలమునం దత్యంతాభివృద్ధిని
 కిందినందులకు పత్రికానిర్వాహకు లాంధ్రప్రపంచ
 మునకు కృతజ్ఞులు. యుద్ధ మారంభమైన కాలము
 నుండి దిన వార పత్రికలకు చందాదారులు విశేష
 ముగ జేరిరి. ఆ కాలమునందె పత్రికా కార్యాలయ
 మును మార్పుట యవసరమైనది. పత్రికా నిర్వాహ
 కులకు దినపత్రికను నిర్వహించుటకు గావలసిన
 మనుభవము తక్కువ. గుమాస్తాలు కొందరు
 జబ్బుచేసి సరిగా పనులనుజూడజాలరైరి. ఇట్టి విషమ
 స్థితియందు దనుదినమును చేరెడి చందాదారులకు
 పత్రికనంపుటయును, వచ్చెడి జాబులకు బదులు
 వ్రాయుటయును కష్టతరమైనది. ఇట్టి యనివార్యము
 లైన తొందరలవలన కొంతమంది చందాదారులకు
 పత్రిక క్రమముగ చేరకుండుటయును, సొమ్ము
 చేరిన కొంతకాలమువరకు పత్రిక పంపబడక పోవు
 టయు మొదలగు లోపములు పత్రికా కార్యాలయ
 మునందు సంభవించినందులకు పత్రికా నిర్వా
 హకులు గ్రాహకుల మన్నినలను వేచుచున్నారు.
 ఈలోపములను సవరించుటకు దగిన యేర్పాటులు
 చేయబడుచున్నవి. పది పదునైదు దినములలో
 నిట్టిలోపములు తిరిగి సంభవించనట్టి యేర్పాటులు
 చేయబడును. కాన చందాదారులు దారస్యభావ
 ముతో నీస్వల్పకాలము నయితము లోపములను
 మన్నించి పత్రికను పోషించుటకు బ్రాధితులు..

WARM BLANKETS FOR CO

Value And Variety Unequ

శీతకాలపురాత్రులందు కప్పుకొనుటకు వెచ్చ

అనేకరకములైనవియును నాణ్యమునందు సాటిలేనివియ

తొంపను లీవరు

సాధారణముగ నమ్ముబడు

జేబుగడియారము

చవకరకమునీలెండరు నడక గాదు.

లీవరునడకగల రాళ్ళుచెక్కబడిన

గడియారము. చవకరకము. అట్ట

మీద చెక్కబడిన గంటలు నిమి

షముల అంకెలుగావు. తెల్ల యె నేనుండిప్ప

మీద నంకెలు చెక్కబడినవి. చవకరకము

తెల్లలోహపు డబ్బిగాదు. జర్మని వెండివచ్చి

లో నమర్చబడి యున్నది. దీనికి తాళము

నెక్కువగ నిచ్చి మెయిలు స్ప్రింగును (తెం

చుకొనకుండ రా

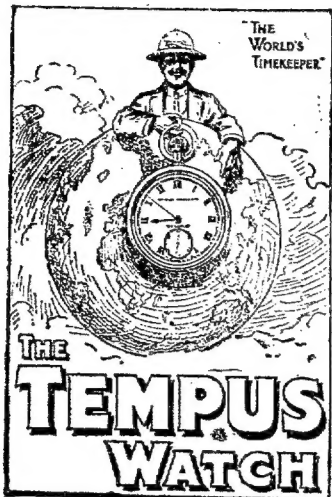
బెటు వీలుస్థియము

అమర్చబడినది.

లోపలి యంత్ర

ములు చవకరకము

గిట్టలోహముతో



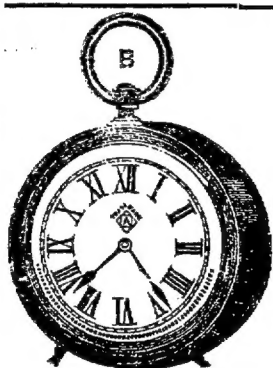
చేయబడినది గావు. దిట్టమైన ఇత్తడితో చేయబడినది. ప్రతిగడియారమునకును వెనుకప్రక్క అద్దపుమాత గలదు. గానలోపలికి దుమ్ముచొర నేరదు.

దీనివెల 1-కి రు. 2-15-0 మాత్రమే.

SIZE ABOUT
6½ FT BY 5 FT



తెప్పించు
మైనది.



30 గంటల కొకిమాటు తాళము

త్రిప్పవలసిన నిజమైన

“బీ” టు యింపీసు

గడియారము.

అన్నోనియా కంపెనీవారిచే

చేయబడినది.

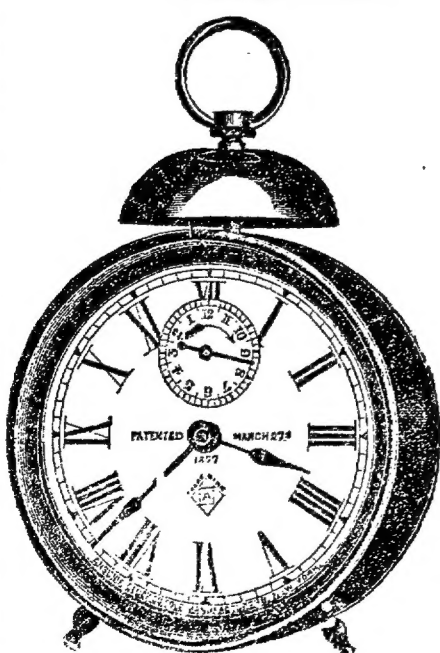
జర్మను వెండిగుల్లలో నమర్చబడినది.

వెల రు 2-12-0 మాత్రమే.

ప్రపంచములో నెల్ల మిక్కిలి చిన్నదియు

మిక్కిలి మంచిదియు నగు

గడియారము.



నిచ్చుటకు విఘటన గడియారము వెనుకప్రక్క చెక్కబడి యున్నది. అన్నోనియా కంపెనీవారి మేల్తన గడియారము.

వెల రు 3-4-0 మాత్రమే.

WEIGHT ABOUT

3½ - 1bs.

3½ పౌనులు బరువు-6½x5 అడుగు

అద్భుతమైన రంగుపచ్చ

ఇది ప్రపంచ మందంతటను పేరుమోసినది. పబడినది. ఇప్పుడు మితిలేకుండ సెలవగుచున్నది. పురకములుగా చేయబడియున్నవి. ధర ఎంత చవుకయె

మొల్లెటనురగ్గుల

కొత్తసరకు వచ్చియున్నది.

జి. వి. పి. రగ్గు:— ఇది తేలికయగు మె

రుగు బనాతుపచ్చడము. అంచులయందు రంగుచార రయిలుబండ్లలో ప్రయాణము చేయువారికి చాల నుచవకకొలత 68x48 అంగుళములు. వెల మొక్కింట

వి. వి. ఆర్. రగ్గు:— ఇది మృదువైన డము. మంచి నేత. కొసల రంగుచారలు. కొలత వెల యొక్క

బి. బి. సి. వి. రగ్గు:— ఇది మృదుటగు కొసల రంగుచారలు కలవు. ప్రయాణికులకు చాలన 60x76 అంగుళములు. వెల యొక్క

WHITEAWAY LAIDLAW

చిరునామా:—నైట్ వే, లెయిడులా అండుకంపెనీ, లిమిటెడు, పో

కొత్త ఆర్డరిచ్చువారు ఆంధ్రపత్రికనుదూచి వ్రాసినట్లుగా తె

అత్యుత్తమమైన మదరాసు పిల్లలనులు.

మంచి వట్టుతోను. చక్కని జల్తారుతోను చేయబడినవి.

ఎర్ర తలపాగలు, ఒక అంగుళము బంగారు జల్తారుగలవి. ఇన్ స్పెక్టరులకు బాగుగా పనికివచ్చును.

మైసూరు మాదిరిగాని, మదరాసు మాదిరిగాని కోరిన మాదిరి పంపబడును. ధర రూ. 7-0

తుక్కి ఎర్ర పట్టుగుడ్డ బర్బన, మైసూరు మాదిరిగాని మదరాసు మాదిరిగాని పెద్ద మనుష్యులకు అనేక రంగులతో చేయబడిన తలపాగలు ఒక్కొక్కటి ,, 5-8

మైసూరుగాని మదరాసుగాని మాదిరి. ఎరుపు, రోజా, నీలము, తెలుపు వగైరా రంగులతో ,, 6-0

బలమైన తలపాగ పెట్టె జపానురంగు చేయబడినవి. ,, 1-0

ఆర్డరులు పంపునపుడు తలయొక్క కొలత పంపుడు. సగముచాజ్జి అడ్వాన్సు ముందు పంపవలెను.

ఎస్. ఇస్మాయిల్ అండు సన్,

ఆర్మీ, వాలంటియర్, పోలీసు కంట్రాక్టర్లు, 67, మూరు వీధి, మదరాసు.

S. ISMAIL & SON,

Army, Volunteer, and Police Contractor,

67, Moor Street Madras.

వనోపధి సార్వాపరిలా

ఇది దేహమునందుబట్టు నెత్తురుగడ్డలను మరియు సకల చర్మరోగములను బాగుజేయును. కీళ్ళ పోట్లు, పాతనాయువుపోట్లు, రసపట్టు, రక్తవికారమువలన గలిగిన అన్ని రోగములను దీనివలన నయ మగును. ఇది చర్మమునకు కాంతినిగలిగించును. నాడితంతువులకు పుష్టినిగలిగించును. నెత్తురును శుద్ధిపఱచి వృద్ధిచేయును. దీనివలన శరీరమునకు బలము, ఆరోగ్యము కలుగును.

ఒక సీసామందును వాడిన తోడనే శరీరములో నెకవిధమైన మార్పు గనుపించును. రెండు సీసాలు వాడిన తోడనే శరీరము బాగుపడును.

కుష్టు కు మందు.

ఇది చర్మముచుపూర్తిగా బాగుచేసి రోగమును కుదుర్చును. భారత మధువల్లి(త్రాగుటకు మందు) వాగవల్లితైలము వైపుతకు మందు. ఈ రెండుకలిసి నెలరోజుకు సరిపోవు మందు 5-0-0.

డాక్టరు డి. బి. సావంత్, గజక. ఫనసవాడి, నం. ౨. బొంబాయి.

Dr. D. B. SAVANT, No. 144 Fanaswadi, No. 2, Bombay.



వాట్సన్ అండు కంపెనీ,

164, బ్రాడ్వే, మదరాసు.

మూలశంకకు తైలము

డబ్బీ 1-కి వెల రూ. 0-12-0

మూలశంకవలన ఆసనమువగ్గర చర్మము లావుబారి క్రమముగ చిన్న చిన్న మలలు ఏర్పడును. ఇది పైత్యకోశపు మందతనవలన (Torpil liver, గలుగును అతికాక, బడలిక, విశేషకాలము ఒక చోట కూర్చుండుట, మలావరోధమువలన బహిష్కృతమునకు పోయినపుడును ఇతర సమయములందును రక్తముపడును. విషవక కొంతకాలమువాడిన మూలశంకరోగము తగ్గలడు.

అమృతాంజనము డిప్లో 109, ఫ్రేకోడ్డు, బొంబాయి
6, 7 తంబు సెట్టివీధి, మదరాసు.

హిందూదేశైశ్వర్య చరిత్రము.

శ్రీరమేశ చంద్రదత్తగారి యొక చరిత్ర కథితము సంగ్రహము. హిందూదేశ చారిత్రాత్మకత గారణము లిందు గననగును. ప్రతిఒక అధ్యాయం. ౮. శ్రీరంగ వాయువిజయము:— రసవంతమైన చిత్రనవల. శ్రీకృష్ణ దేవరాయుని సంతతిలో గడపటివాడు దీనికథానాయకుడు ప్రతి ఒక అధ్యాయం. ౮. తిహారు వేట. వలయువారు “యస్. వి. రంగాచార్యులు. 88 వరదాముత్రియప్పకవి, చెన్నపురి.” అని వ్రాయవలెను.

ప్రపంచ చరిత్ర.

ఇందు సంచితములు వెలువడినవి. ఇందు దిన్ని దేశముల చరిత్రయు చులభ మగు భాషలో తగినవటములతో కథలవలె వర్ణితమగును. చందాపద్ధతి వత్సరమునకు (రమారమి 600 పుటలు) 6 సంచికలు, చందా రూ. 2-0-0 (పోస్టేజితో సహా). ప్రవేశ రుసుములేదు. సందర్భము చందా ముందుగ స్వీకరింపబడును

వలయువారు:—

గా. హరిసర్వోత్తమరావు, ఎం. ఓ.,

చిత్తాడికేట, మదరాసు. అని వ్రాయుడు.

స్పెన్ వర్క్.

ఇది 120 పేజీలుగల పుస్తకము.

ఇది ఎలిమెంటరీ స్పాల్స్ లో ఒకటి మొదలు అయిదవ గ్రాండ్స్ వరకు చదువు బాలికలకు, ఉపాధ్యాయులకును, యునివర్సిటీ చర్చకు మిక్కిలి యుపయోగమైనది. ఇందు కవి చతుర్ముఖములు, త్రిభుజములు, సహంతర చతుర్ముఖములు, విషమ చతుర్ముఖములు, విషమకోణ సమచతుర్ముఖములు, హేతుములు, వీనియొక్క వైశాల్యములను కనుగొనుట, భూమి కొలత మొదలైనవి, మాదిరితెక్కలు అభ్యాసములను అభి. ఇట్టి పుస్తకము ఇదివరలో తెలుగున లేనలేదు.

ప్రతి ఉపాధ్యాయునివద్దను తప్పక యుండవలెను.

దీని వెల ఎనిమిది అణాలు.

ఒకడబ్బు పుస్తకముల మీద ఒకకొత్త పుస్తకము కలిపినది. ఇత్యమును. భాగవత చంద్ర-పద్మరాజ ప్రదీపము వెల రూ. 0.8-0

అందువారలు ఈ కింది ఆద్రెముకు నాసి తెప్పించుకొనుటకు

కెర్రా జోగయ్య టిచర్,

బోర్డు హైస్కూల్, అమలాపురి.

గోపాలకవి.

మోహినీ తైలము.

5 తులముల నూనెగల సీసా 1-కి వెల 0-12-0 లు

పురుషులు వాడుటకు యోగ్యమైనది.

మెదడుకు చలువజేయును.

కండ్లకు చలువజేయును.

కెండుకలు పెరుగును.

కెండుకలు రాలకుండును.

కెండుకలు నునపుచేరును.

మనోహరముగా నుండును.

సువాసన గలిగి యుండును

వేలకు వేలు

సీసాలు విక్రయము.

తప్పుకొనుట యుష్టుము



ఇది మనోహరము జేయు విద్యాభ్యాస, వీధి, ఉద్యానముల మొదలగువానికి సుఖద్ర, విశ్రాంతి నిచ్చును.

అమృతాంజనము డిప్లో 109, ఫ్రేకోడ్డు, బొంబాయి
6, 7 తంబు సెట్టివీధి, మదరాసు.

సర్వ జీవన్.

భాతువుస్థిమందు అన్నిటికి తల్లి.

ఇది సంజీవినంటి ఒక వనమాళిక. ఇదియే మన పూర్వికుల అతిరహస్యపు ఔషధము. దీని ప్రభావము కనుగొనవలయునన్న రాత్రి పరుండబోవు సమయమున పుచ్చుకొనిన కొన్ని నిమిషములలో వాని ప్రభావముకనపడును. నపుంస కత్తము కోగొట్టుటకు ఇంకముంచినది లేదు. జనసౌందర్య దుర్వినియోగము చేత మూత్రద్వారములకు సంభవించెడి అనేక హ్యామలను పోగొట్టుటలో రాజుపండిత, రక్తమును శుభ్రపరచి నరములకు పలుత్వము దేహమునకు బలమును కాంతియు నిచ్చును. 20 నిమిషములకు మేహములను మొదలంట నాశనము చేయుటలో సంజీవినంటి “సర్వజీవన్.” ఇది శ్రీమం, పురుషులు, బాలురు వృద్ధులు అంగుళము నుపయోగించవచ్చును. ఇది పుచ్చుకొనినయెడల ముదిమి చనింది మిగుల బలమును అనుభవ్యునియు కలుగును;

వెల టిన్న 1-కి 2-0-0; పోస్టేజి ప్రత్యేకము.

ప్రాఫెసర్ డి. యస్. నాయుడు,

(13-5-14)

కలియుగబిమ.

16 కృష్ణపు మొదటివిధి, తిరువల్లి కె. కే. మదరాసు.

చక్కని సువాసనగల పెంటులను ప్రేమించువారు

ఆటోమిట్ బహారు (రిజిస్టర్డ్)

అనుప్రాగ్దేశ్యులకు యోగ్యమైన ఆత్మరసమోగింపవలయును.

మనోహరమునది, సువాసనగలది, చాలకాలమువాసన యుండునది, ఏర్పూరించిన కొన్ని పుష్పములనుండి మాత్రమే తయారు చేయబడినది. ఇందు మద్యసారము చేర్చబడలేదు. చేతిరుమాలు పొందగాని, కోటుమీదగాని, కొన్ని బొట్టుకు జేసికొనినయెడల సువాసనతోగూడిన పూలతోట లోనే గూర్చున్నట్లుండును. ఈ యద్భుతమైన జేయిరకముల పుష్పములనుండి తీయబడిన ఆత్మరసముకై సువాసననుభవించుటకయి ఆటోమిట్ బహారు ఇవ్వమని మీదగ్గరనున్న సాఫ్టుకేసు నడుగవలయును. వారితావున లేదేని మామనా యుడు. చిన్ని బుడ్డి విలున 0-8-0, మధ్యతరగతిబుడ్డి 0 12-0, 1/2 బౌను ఆత్మరస సెద్దపంజుబుడ్డి 2-0. ఈయత్మరస మరగబెట్టుచు ఘుంఘురు లాడుచుండు కాట్యు డబ్బె 1-8 0-10-0 వి పి ధన్యులొనవారే భవించవలయును

సోలు ఏడెట్లు—ఆంగ్లో ఇండియన్ డ్రెస్ కమికల్ కంపెనీ, 155, జామా మసీదు, బొంబాయి.

మదరాసు ఏడెట్లు— మెహత పురమోత్రం మూర్తి, నెం 29, వై నాబాబాద్, ప్రకరుబాబాద్ సమీపం, మదరాసు.

మదనకామేశ్వర లేహ్యము.

20 తులముల డబ్బీ రూ. 1-0-0.

ఇదిమిక్కిలి వీర్యవృద్ధిని, ధాతువుష్టిని, బలమును, కలిగించును, (2) మేహములు, నిక్కాక, నిస్సత్తవ, కుష్టవల్లము, అతిమాత్రమును ఖండించును, (3) రక్తమును శుభ్రపరచి వృద్ధి పొందించును. (4) నరములకు సత్తువనిచ్చి యౌవనమునుపూరించును. (5) ఆరోగ్యమును, సంతోషమును పొందగోరువారల కిదియే నమృతమగు టానిక్, అది ఇచ్చిన యోగ్యతా పుత్రము లనేకములున్నవి. 2 పట్టిలుచాలును, వెలమిగుల స్వల్పము

పాలముగండ్డిలేహము:—రక్తకుద్ధికి శ్రేష్ఠమైనది. సవా మేహము, మేహములు, ఎలు, పుండ్లు, జిల, పొట్టురాలుట, యితరచర్మరోగములు, నోవ్వులు, రసనోషము, మలబద్ధము మొదలగునట్లును 4 టిల్తో నిర్మూలముచేసి పరిశుద్ధమగు రక్తమునిచ్చి దేహ ఎవములు హెచ్చించును.

20 తు. డబ్బీ రూ. 1-4-0 (4 టి. రూ. 4-8-0)

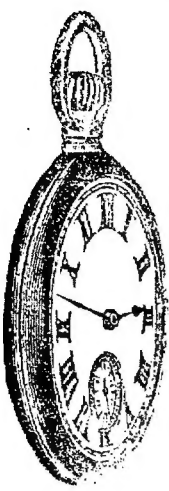
ఘనసారచంద్రిని:—ఇది తెలుపు, ఎరుపు, పసుపు మొదలగు అంటు (గో) రోగములను, మాత్రపుంటును (సాగమును) తక్షణమే మాన్పును. 2 పట్టిలుచాలును, డబ్బీ రూ. 1-4-0.

మాత్యాలగు ఉచితము, వి. పి. ఖచ్చులు ప్రత్యేకము.

5 రూ. వైద్యుడైన ఆర్డరుకు రూ. 1-కి 0-2-0 కమిషన్ యిచ్చెద
వి. పి. అం. ప. కో. ఆయుర్వేదసమాజం, హిందూ, గుండ్లపల్లి,

Direct Importers

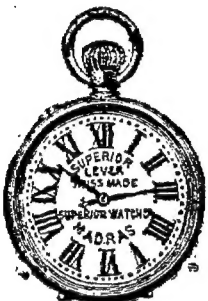
అనేక పి. పి. కంపెనీలవారు హెచ్చుధరలకు ప్రకటించియున్న సిప్సం రాష్ట్రపు జేబుగడియారము.



మానగ్గ జూలైలకు వ విలవ జెస్టివర్ జేబుగడియారం 3-0-0 చేతిలో కట్టకొను తోలుతో యున్న చిన గడియారం 4-8-0 16-కెంపులు చెక్కిన మంచిలీవరు గడియారము 10-0-0. దీనికి 5 సంవత్సర గ్యారెంటి. ఇంక అనేక గడియారములు గలవు. కాట్లాగ్ కోడినవారికి పంపబడును సామగ్రి అమ్మబడు వర్తకశాల:- నెం-6 రాటంబజూరు వీధి.

ఉత్తరములు:-గౌతా అండు కంపెనీ, 57, ఆనెప్పనాయక వీధి, (ఎ. పి.) మదరాసు. Telegraphic Address "GRAND".

సుపీరియర్ లీవర్ జ్యూయల్స్ వాచ్. గాలుసుతో సహా ధర రు 3-0-0. పోస్టేజీ 0-4-0. దీనికి 5 సంవత్సరముల గ్యారెంటి గలదు.



ఈగడియారము దేవులుమీద మాకంపెనీ పేరు ఎట్టినిసిరా తో ముద్రింపబడి యుండును. ఇది చూచుట కందమై తలచిన మును, డెస్ట్ ప్రూఫ్ అను గ్లాసు దోమనుగలిగి మొరటుపవలకు దగియుండును. వెల్డెమాత లో భాగమున గ్యారంటి చీటి అతి కించి యుండును. సీరు నుండి మాకై తయారుచేయబడినది. కాన నెవరియొద్దను జిక్కుచు. ఒక గొక్కరను తీయదురను తలంపుతో తక్కువ వెలనుంచి తీయి. చాల కాలము పనిచేయునట్టి, స్వల్ప ధరగల గడియార మిదియొకటియేయని యనుభవంబున దెలియును ఇదియు కనేక గడియారములు ఖర్చయి యోగ్యతాపత్రముల నంది యున్నది. ఒకటి తెప్పించి చూడుడు. మా పట్టణమున ననేకులు కొని సంతసించినన, జేబుమాట లెండుట? నుపీరియర్ వాచ్ కంపెనీ, పోసువాట్స్ నెం167, మద్రాస్

విశేషకరమును వినుగుపుట్టింప నిదియునగు తెలుగు నవలలు. లీలా లేక సుకేంద్రనగరము- ఇందు శ్రీల మనోహర రథము చాపల్యాదిగుణంబులు వర్ణింపబడినది. రు. 1 0 0 యశోధర-ఇం దొకయాదుగి తనమగనివైగల యనురాగ మునకై పడరానిపాట్లుపడి యున్న తస్థితికిదెచ్చును 0-12-0 మనోరమ-మగడు జేటకేగి రాత్తునుకొద్ద జిక్కుకొన తు సామర్థ్యంబుచే విడిపించి, శ్రీల వెండ్లిచేయును. 0-10-0 జగదేవరంధ్ర-అన్నకై పడరానిపాట్లుపడి యున్న తస్థితికి దెచ్చు సామర్థ్యవతి కథ ఆ. 0-10-0 సహాధరనాంధ్ర-తమ్మునకు బుద్ధితేక కలహించినను అన్న సహించవలయు ననుటకు బోధించును. ఆ. 0-4-0 అల్లారాట్టమున కోర్కెనికోడండ్రపలాపము.- ఆత్మలు కోడండ్రను బాధించు విధములగలది. ఆ. 0-2-0 కలయు వారు:- కల్లెక్ బుక్ డిపో, 6, వెంకటేశపేట్రీ వీధి, సామకూరుపేట, మదరాస్. ఇవియొకాక యితర నవలలు కథలు పంపమనినను పంపుడును.

జాతక సర్వస్వము.

ఇది జ్యోతిషశాస్త్ర విషయమై ఆశాలగోపాలము ములభముగా తెలుసుకొనుటకై మాచేముద్రింపించి ప్రకటించబడినది. దీనివలన జాతకాదుల విషయ మును మిక్కిలి సులభముగా తెలిసికొనవచ్చును. గ్రంథము ధర్మసరికాగితములమీద నుండరముగా చూపువేయబడినది. ప్రతి 1-కి రు 2-0-0 లు. పోస్టేజీ అందువాకే భరించునది. వి.పి.గా పంపించబడును. విలయువారు:- (16-11-14) మ-రా-రా-శ్రీ దిగవల్లి వెంకటగోపాలరావు గారు కపిలేశ్వరపురం యెట్టేటూరుజూరు ఆఫీసు నూబపేడు. కృష్ణాజిల్లా అని వ్రాయవలెను.

22. వ న్నే గల (సవరము) బంగారు. (ఇంకాకు పూచీపడగలము)



గెజల్ నాగర 1 1/2 సవరము యెత్తు వెల రు. 30-8-0.

మతీమువివిధములగు బంగారుగలు, వెండిగలు, రాళ్లు చెక్కిననగలు, మున్నగునవి ఈకింద పేర్కొన్న వర్తకులవద్ద దొరకును. కోరువారికి కాట్టలూగులు ఉచితముగ పంపబడును. సదరక్ ఇండియా జూవలెరి మ్యానుఫాక్చరీంగు కంపెనీ, 437, టంకనాలవీధి, సామకూరుపేట, మదరాసు The Southern India Jewellery Manufacturing Co., 437, Sowcarpet, Madras.

మంచితరుణము.

కలకవ రత్నకులకును, యిండ్లునరంబి అనగా బల్ల కూర్పుచేయించుకొను వారికిని, పాలకంచ గంధానము వారి రాజ మండ్రమకాంకలప డిపోలో నిలయున్న బండారు, మొగజేత తునకలు (4 గజ ములుపొడవుగలిగి బల్లలు కోయించుకొనుటకు అనుకూలము గాను గుండ్రగాను ఉన్నవి) 1915 సంవత్సరము జనవరి నెల లో నిలవదురు వదలివేయగల తలంపుతో మిగుల సరసముగా యియ్యబడును గనుకవలయు వారలు వచ్చి కొనుక్కొన గోరు చున్నాను. N. B. ఈ రెండు జాతుల కర్ర దర్వాజా, విటికి కమ్మలకున్న తలంపు బల్లలు, కిటికీ బల్లలు మొదలగు వాటికి సహజోత్తముగ నుపయోగింపబడు చున్నవి. దంటులట్టికాంతం. డిపో ఏజంటు రాజమండ్రి.

Advertisement for 'పోస్టేజీ సహా ఉచితము.' (Postage free). It describes a product for making jewelry, mentioning 'వీరవర్మరాజును మాలినియును.' and 'ఒకవిచిత్రమైన కథ-చదువుటచే మానసోల్లాసము కలుగజేయుటయే గాక ఆరోగ్యమునకు కావలసిన స్వాభావికమైన కొన్ని విధులను అందుదెలిసి యున్నాము. కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును.' It also mentions 'జాగుసేయక తక్షణమే వ్రాయుడు.' and 'వైద్యశాస్త్ర మితికేంకర్ గోవిందజి, ఆలంక విగ్రహా శివధారయము, 22, బ్రాడ్వే, మదరాసు.'

Advertisement for 'పాకెట్ లీవర్ వాచ్.' (Pocket watch). It mentions 'దీని ప్రత్యేకము 6 బహుమతులతోటి రు 2-14-0 లు మాత్రమే.' and '6 సంవత్సరములు గ్యారెంటి యివ్వబడును.' It also describes the watch as 'ఈవాచ్ బలీవమైన లీవర్ పనితో లేక నాణ్యమైన యంత్ర సామానులతో తయారై యిక్కు డే నూతనముగా వచ్చి యున్నది. కొంచెమైనను వ్యత్యాసములేకుండా సరియైన కాలక్రమము చూపించు వాచి యిదియే, మిగుల నుండరమైనది. దీని 6 బహుమతులవివరం:- (1) నాణ్యమైన చేతిగుడ్డ, (2) పరిమళమైన అర్రు రు సీసా, (3) సర్వాకారమైన ఉంగరము, (4) గడియారపు గొలుసు, (5) వివిధమైన స్ట్రీలనిబట్టి (6) దిక్కులుచూపెడు కంపోను. కలకత్తీ ఈవిలాసమునకు వ్రాసి తెప్పించుకొనుడు. బి. ఆర్. వెంకటరమణ అండు కంపెనీ, నెం. 7, కోల్ కతాచుర్యూర్ నందు, మద్రాస్.

నంచిననుయము! వేనశేలు ఖర్చుపడినది!! వెనుక దొరకవు!!! ఈపంచలు కొనువారికి, పంచ 1-కి అల్లారాట్టమున కోర్కెని కోడండ్రపలాపము అను గ్రంథముకటి ఇనాము. మేలైన జపాక పట్టుపంచలు.



అనేక పంచలు కర్చుపడినవిగా వస్తుతం ధరలు తగ్గించియున్నాము. వాచకులారా! శృంగారమున్ను నాగరికతయున్నుగల మేలైన అనల్ పట్టుపంచలు పండుగదినముల ఆనందముకొరకు తెప్పించి విక్రయించినవి పోగా మిగతొద్ది పంచలుమాత్రమే యున్నవి. ఇందులో ఎరుపు, కచ్చు, అకుపచ్చ, రోజా, మేళువర్చుం ఇత్యాదిరంగులు గలవి. క్లాఫా నీయమైనవి, త్వరపడుదు. రక్తమూరనిదివిన్ని 2 1/2 మూర వెడల్పుగల పట్టుపంచ 15 2-0-0 పంచ 1-కి తపాలఖర్చులు 0-40 డిటా రెండుపంచలు కొనువారికి తపాలఖర్చులు ఇనాం. టి. సీతారామ మొదలియార్, 3, కందప్ప మొదలివీధి, తిరువల్లి క్షేణి, మదరాస్.

చదువతగిన ప్రకటన. కొసల్య, సరస్వతి, నులోచన చరితలు రు 0-5-0 కలభాషిణి - చంద్రలేఖ నవల 1-కి ,, 0-8-0 మద్రాసునస్యము 1-కేర రు 0-12-0; వీళ్ళ ,, 8-8-0 పాఠశాల పుస్తకములు, ఆంధ్రగ్రంథములు దొరకును. N. V. & Son. 87, రామస్వామి వీధి, మద్రాసు.

వైద్యశాస్త్రముల సంహరించునది. ల వం గా మృత మొక్కటియే. ఇది కడుపు వ్రుచ్చురము, కడుపునొప్పి, ప్రక్కనొప్పి, రొమ్మనొప్పి, పులితేపులు, మలబంధము, కడుపు దొరుట, దోకు, ప్రేగులబుట, అరుచి, మందాగ్ని, వీనిని గుదిర్చి ఆకలిని, ఆరోగ్యమును తప్పక గలుగజేయును. తేనియెడల ఖరీదు త్రిప్పి పంపగలము. ఖరీదు దట్టి 1-కి పోస్టేజీవిగా 0-8-0 బయటి యూర్లకు 4 అర్ధరాత్రికలకు మాదిరిపంపబడును. "లవంగామృతం" 24, నమ్మాళ్వార్ వీధి. మదరాస్.

Advertisement for 'సింహం లాడియానా పాలయింగువ' (Simha Ladiyana Palyinguv). It features an illustration of a product box with 'TRADE MARK' and 'P.N. SIMHAM & CO. AUDIAPPA NAICK & SONS MADRAS'. The text inside the box says 'సింహం లాడియానా పాలయింగువ 12 తులముల డబ్బా 1-కి రు. 1-0-0.'

పి. యక. సింహ అండు కంపెనీ, 26, ఆదియప్పనాయనవీధి, మద్రాసు.

Advertisement for 'గమనింపుడు.' (Gamanipudu). It lists various items and their prices: '100 (detachable) (శబ్దముగల, శబ్దము లేని) 2 బుగ్గరలు సహా యివ్వబడును. ఊరు బల్లెలందిరుగు నటి యుద్ధోగియు లకు కడు ముఖ్యము. టిక్ పెట్టె సహాయ 6 గమనింపుడు. 11 (detachable) చాలాబలిష్టమయి నది. ఎక్కువకాలం పనిజేయ గలిగినది. మిక్కిలి పొకడ్డ గన్నది. టిక్ పెట్టె సహా వె. రు. 9-8-0 నెం 45. 48 రు నూతనముగా తయారుచేయబడినది నెం 11 రు మాదిరిగానుండును. టిక్ పెట్టె సహా వెల రు 8. నెం. 200 పాకెట్ స్టాప్ చిన్నదియు చెయి ఇముడ్చు గలదియు టిక్ పెట్టె సహా వెల రు. 5-8-0 కే. ఎస్. పి. వీ. జి, 180/18 బ్రాడ్వే, మదరాసు, వర్తకులకు ప్రత్యేక పుధరలు యివ్వబడును.